

ÅRSMELDING 2020

Innhold	Side
1 STYRET.....	2
2 NFAS REPRESENTASJON I LEGEFORENINGENS LANDSSTYRE.....	2
3 MEDLEMMER	3
4 ÅRSMØTET 2020.....	3
5 STYRETS ARBEID.....	8
6 FAGLIGE AKTIVITETER, REPRESENTASJON	15
7 HØRINGSUTTALELSER	24
8 FAUNA	26
9 UNDERUTVALG	27
10 INTERNASJONALT ARBEID	35
11 FAGGRUPPER	41
12 TILDELING AV PRISER.....	64
13 NFAS VEDTEKTER	64

1 STYRET

1.1 Styret 1.9.2019-31.8.2021

Marte Kvittum Tangen, Tynset, leder
Torgeir Hoff Skavøy, Bergen, nestleder
Ståle Sagabråten, Nesbyen
Kjartan Olafsson, Florø
Sirin Johansen, Tromsø
Katrine Prydz, Hammerfest
Anette Fosse, Mo i Rana (i permisjon til 1.10.20, deretter gått ut av styret pga ny stilling)

Varamedlemmer:
Christina Stangeland Fredheim, Fredrikstad
Ingvild Vatten Alsnes, Sandnes
Elisabeth Stura, Askøy

Fag-Alis 2019-2020 :
Sumit Dhir
Sandra Langedal
Vegar T. Skjærvø

Fag-Alis 2020-2022
Sandra Langedal, leder
Vegar Skjærvø
Sumit Dhir
Ingvild Vatten Alsnes (NFA styrets representant)

2 NFAS REPRESENTASJON I LEGEFORENINGENS LANDSSTYRE

Foreningen er for tiden direkte representert i Landsstyret med tre representanter gjennom Faglandsrådet Valgruppe 3 – allmenntmedisin.

Følgende representanter er valgt for perioden 1.9.2019– 31.8.2021:
Marte Kvittum Tangen
Ståle Sagabråten
Ingvild Vatten Alsnes

Vararepresentanter:
Elisabeth Stura, Katrine Prydz

NFA REPRESENTASJON I FAGLANDSRÅDET 2020-21:

Ståle Sagabråten
Torgeir Hoff Skavøy
Marte Kvittum Tangen
Kjartan Olafsson
Christina Stangeland Fredheim
Ingvild Vatten Alsnes, LIS
Katrine Prydz, LIS

Vararepresentanter:
Elisabeth Stura
Sirin Johansen
Sandra Langedal, LIS

3 MEDLEMMER

Per 31.12.20 hadde foreningen totalt 8050 medlemmer og 90 assosierte medlemmer.

4 ÅRSMØTET 2020

Nettmøte på zoom, torsdag 11. juni kl. 17 – 19

Det var totalt 53 personer som deltok, herunder medlemmer, assosierte medlemmer, gjester og sekretariat.

Marte Kvittum Tangen åpnet møtet og ønsket medlemmer og gjester velkommen.

1. Godkjenning av innkalling og valg av dirigenter, referenter og tellekorps

Vedtak:

Innkalling, valg av dirigenter, referenter og tellekorps ble godkjent uten anmerkninger.

Svein Aarseth og Torstein Sakshaug ble valgt til dirigenter.
Charlotte Henriksen og Tor Carlsen ble valgt til referenter.

2. Godkjenning av dagsorden, forretningsorden og leders tale

Dirigentene presenterte forretningsorden og beskrev hvordan det fungerer på zoom.

Leders tale: Leder Marte Kvittum Tangen ønsket velkommen til årsmøtet.

(Leders tale er i sin helhet lagt ut på NFAs [hjemmesider](#)).

Marte Kvittum Tangen beskrev det videre faglige utviklingsarbeid med utgangspunkt i regjeringens handlingsplan for fastlegeordningen, og samarbeidet med Allmennlegeforeningen om håndtering av Covid-19 pandemien våren 2020. Av spesifikke oppgaver ble det nevnt Gjør kloke valg-kampanjen, forberedelse av allmenntmedisinsk utvekslingsprogram for utdanningskandidater gjennom Vasco da Gama organisasjonen i Wonca og arbeid i den nye fagaksen i Legeforeningen. NFA er vertskap for Nordisk kongress i allmenntmedisin i Stavanger 14.-16. 6 2021 (senere utsatt til 21.-23.juni 2022). Koronapandemien har fjernet nesten alle fysiske møteplasser, og NFA ser verdien av raskt å gjenoppta muligheten for å møtes når dette igjen er mulig

- Gisle Roksund ba foreningen arbeide mot videreføring av nyopprettet midlertidig takst 6 for generell risikokartlegging, i forbindelse med Covid-19 pandemien.

Marte Kvittum Tangen kommenterte at NFA har en klar holdning mot dette på faglig basis.

3. Styrets arbeidsprogram 2020-2022

NFA styrets arbeidsprogram ble presentert med en videofilm som kan sees [her](#).

4. Vedtektsendringer

Antall medlemmer i underutvalg:

§ 3-4-5 Allmenntmedisinsk utvalg for kvalitet og pasientsikkerhet

KUP har leder, nestleder, fire medlemmer og en observatør oppnevnt av Allmennlegeforeningens styre.

KUP skal i nært samarbeid med styret arbeide for høy faglig kvalitet i allmenntmedisin.

KUPs leder, nestleder, medlemmer og to varamedlemmer velges av Norsk forening for allmenntmedisins årsmøte.

Foreslås endret til:

§ 3-4-5 Allmenntmedisinsk utvalg for kvalitet og pasientsikkerhet

KUP har leder, to medlemmer og en observatør oppnevnt av Allmennlegeforeningens styre.

KUP skal i nært samarbeid med styret arbeide for høy faglig kvalitet i allmenntmedisin.

KUPs leder og to medlemmer velges av Norsk forening for allmenntmedisins årsmøte.

Vedtak: endret med mer enn 2/3 flertall på nettavstemning.

Navneendring:

§ 3-8-4 Fagutvalg av leger i spesialisering (Fag-Alis)

Fag-Alis har en leder og tre medlemmer. Fag Alis har forslagsretten på representant og vara for leger i spesialisering i spesialitetskomiteen i faget. Jf. Legeforeningens lover §3-6-2(3).

Foreslås endret til:

§ 3-8-4 Fagutvalg av leger i spesialisering (FAUNA)

FAUNA har en leder og tre medlemmer. *FAUNA* har forslagsretten på representant og vara for leger i spesialisering i spesialitetskomiteen i faget. Jf. Legeforeningens lover §3-6-2(3).

Vedtak: endret med mer enn 2/3 flertall på nettavstemning.

Peter Prydz foreslo endring av navnene på tre underutvalg Han pekte på at forkortelsene AU, AFU og KUP er vanskelig tilgjengelige.

Vedtak: Oversendelsesforslag fra Gisle Roksund "Styret utarbeider forslag til navneendring for underutvalgene til neste årsmøte".

Sak 5 Årsmelding

Det ble åpnet for kommentarer til årsmeldingens deler

- Petter Brelin kommenterte på kapittel 5 styrets arbeid. Covid-19 har utfordret myndighetsstrukturen for kommunehelsetjenesten. Hvordan kan kommunene gjøres mer i stand til å møte kriser?
- Trond Egil Hansen kommenterte at kommuner med allmennt medisinsk kompetanse i kriseledelsen har klart seg bedre
- Marte Kvittum Tangen repliserte at mangelen i kommunal sektor vil komme fram i evalueringen av pandemihåndteringen, men vi mangler et svar på spørsmålet.
- Gisle Roksund til kapittel. 8.4: Myndighetene signaliserer at vi går mot utskifting av klassifikasjonsverktøyet for allmennt medisin. Hvordan arbeider NFA med dette?
- Marte Kvittum Tangen repliserte: Klassifikasjonsutvalget er observatører til arbeidet internasjonalt med ICPC-3 og NFA ønsker å videreføre bruken ICPC av dette. Foreningen er i dialog med e-helsedirektoratet som har myndighetsansvaret.
- Gisle Roksund til kapittel.10 faggrupper om IT. Han uttrykte bekymring for Akson prosjektets påvirkning av allmennt medisinsk arbeid.

- Kjartan Olafsson, leder av IT utvalget i Legeforeningen, gjorde rede for Legeforeningens kritikk, som NFA deler. Det er uavklart om Aksonprosjektet vil bli tvunget på allmennlegene.

Årsmeldingen ble godkjent.

Sak. 6 Regnskap for perioden 1. januar – 31. desember 2019

Regnskap for 2019 ble lagt fram av leder. Regnskapet ble gjort opp med kr 907.000 i underskudd.

Årsakene til underskuddet er i hovedsak økt aktivitet.

Økte inntekter kommer i 2020 pga. underestimering av medlemstall i Legeforeningen fra 2015 og feil i kalkulering av bidrag pr medlem i fagmedisinske foreninger. NFA får en etterbetaling på over 1 million kroner.

Sak 7. Budsjett 2021

Marte Kvittum Tangen la fram budsjettforslag
Økt medlemstall og økte per capita inntekter gir en inntektsøkning på 1 mill.
Med usikkerhet om kursinntekter foreslås fortsatt ekstrakontingent på kr 500. NFA ønsker å støtte Wonca president arbeidet økonomisk. Det er valgt norsk president for kommende periode i Wonca World. Allmennlegebiblioteket (elektronisk) får en avsetning.

Honorarutvalgets innstilling ble gitt av Martin Chapman. Denne er identisk med Allmennlegeforeningens vedtak.

Vedtak:

- Årsmøtefastsatt kontingent for 2021 er kr 500.
- Kontingent for assosierte medlemmer er uendret, kr 500.
- Honorar og godtgjørelse til styret settes iht. Honorarutvalgets forslag.
- Praksiskompensasjon settes iht. Honorarutvalgets forslag.
- Forslag til budsjett for 2021 vedtas.

Vedtak:

Budsjett for perioden 1. januar – 31. desember 2021 ble vedtatt.

Sak 8. Valg av Underutvalg: Kvalitetsutvalg, Forskningsutvalg, Klassifikasjonsutvalg og Honorarutvalg.

Valgkomiteens innstilling ble presentert av valgkomiteens leder, Trine Bjørner:

Honorarutvalget

Leder	Børge Winther
Medlem	Martin Chapman
Medlem	Trond Egil Hansen

Klassifikasjonsutvalget

Leder	Bjørn Gjelsvik
Nestleder	Øystein Hetlevik
Medlem	Øyvind Stople Sivertsen

Utdanningsutvalget

Leder	Frode Oosterling
Medlem	Odd Martin Vallersnes
Medlem	Robert Tunestveit
Medlem	Alf David Myklebust
Medlem	Nina Helberg Aurebekk
Medlem	Morten Munkvik

Vara	Marianne Franing
Vara	Øystein Nordal Moe
Vara	Åsne Flatland

Forskningsutvalget

Leder	Anna Luise Kirkengen
Nestleder	Aase Aamland NFA
NTNU	Nils Martinsen
UiB	Eivind Meland
UiTø	Torstein Risør
UiO	Trygve Skonnord

Norsam	Anne Kveim Lie
AF	Dragan Zerajic

Vara: for leder	Erik L. Werner
For nestleder	Kristina Iden

Kvalitetsutvalget

Leder	Gunnar Frode Olsen
Medlemmer:	Mark Fagan og Kine Jordbakke

AF oppnevner observatør: Peter Christersson

Fauna-utvalget (tidligere Fag-ALIS)

Leder Sandra Langedal
Vegar Skjervø
Sumit Dhir
Ingvild Vatten Alsnes (ALIS repr. i NFA styret)

Vedtak:

Valgkomiteens innstilling ble vedtatt.

Sak 11. Fastsettelse av tid og sted for årsmøtet 2021.

NFA slutter seg til forslaget om å holde årsmøtet under våruka 2021 på Scandic Fornebu, torsdag 29. april.

5 STYRETS ARBEID

2020 ble pandemiens år og alt foreningsarbeid har blitt preget av dette. Vi har tilpasset oss vår nye digitale hverdag og funnet nye arbeidsmetoder. Noen av "triksene" vil vi ta med oss i årene fremover, mens andre blir vi glade for å kunne legge bak oss. NFA styret har vært svært aktivt gjennom hele året og vi har fortsatt å være ettertraktede samarbeidspartnere for andre ledd i Legeforeningen, for pasientorganisasjoner og for myndigheter. Vi har fortsatt å arbeide med en rekke saker som har relevans for norsk allmenntilleggsmedisin, selv om året ble sterkt preget av covid-19. Det har vært stor medieinteresse, både om små og store saker. Vi har også deltatt på flere seminar på Stortinget og hatt flere møter med politikere. Vi har fortsatt å være aktive i paneldebatter, ved foredrag, kurs, seminar, ulike innspillmøter, styringsgruppemøter og i det interne arbeidet i Legeforeningen, selv om det i hovedsak har vært digitale møter og digital deltagelse.

Vi har sendt månedlige nyhetsbrev til alle medlemmer inkludert spalter med nasjonale og internasjonale forskningsnyheter. Vår Facebook-side får stadig flere «liker»-klikk og vi har publisert små og store nyheter og delinger regelmessig.

Vi mener selv at vi har styrket kvaliteten på det allmenntilleggsmedisinske arbeide som gjøres i landet og at vi også har bidratt til å gi faget større anerkjennelse og et tydelig ansikt utad.

Innsatsgruppen allmennleger covid-19

11.mars slo vi sammen styrene i Allmennlegeforeningen (AF) og Norsk forening for allmennmedisin (NFA) for å gjøre en felles innsats for best mulig allmennmedisinsk håndtering av covid-19 pandemien. Innsatsgruppa har hatt delt ledelse med leder i AF, Nils Kristian Klev og meg som leder i NFA. Det har vært veldig nyttig med «yrke og fag hånd i hånd». Vi startet perioden med daglige felles styremøter i AF og NFA med Norsk forening for samfunnsmedisin (Norsam) og Legeforeningens sekretariat som faste observatører. Vi hadde flere møter med internasjonale legeforeningsrepresentanter, bl a fra Nederland, England, Sverige. Tidlig i mars møtte vi digitalt en italiensk allmennmedisinsk fagforeningsleder fra Lombardia. Det gjorde sterkt inntrykk, han hadde selv aktiv c-19 infeksjon under møtet. De internasjonale kontaktene gjorde oss bedre forberedt på problemstillinger som kunne komme og noen av dem ble også en realitet hos oss.

Vi organiserte på tvers av styrene ulike undergrupper for organisering, drift, prioritering, IT og smitte, og hadde utstrakt samarbeid internt og eksternt. Vi deltok i utarbeidelsen av faglige råd og anbefalinger, prioriteringer, beslutningsstøtteverktøy, flytskjema, smittevern anbefalinger og mye mer. For oss var det viktig å synliggjøre de allmennmedisinske utfordringene med pandemien og kunne gi konkrete råd om hvordan vi så for oss løsninger. Det var svært viktig for oss å kunne bidra til at allmennleger hadde gode rutiner for smittevern og tilgjengelig smittevern utstyr med riktige anbefalinger om bruk. Vi etablerte faste kontakter i Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Statens legemiddelverk, E-helsedirektoratet, NAV, media og internt i Legeforeningen. Vi opplevde et veldig godt samarbeid hvor beslutninger gikk på rekordtid, vi oppnådde endringer på noen få dager eller uker som vi tidligere ville brukt måneder eller år på å oppnå.

Vi opplevde et enormt informasjonsbehov og sendte fra dag en i Innsatsgruppa ut daglige nyhetsbrev med aktuell informasjon. Vi har fått mange positive tilbakemeldinger på denne informasjonen, også fra mange flere enn de som har sitt daglige virke som allmennleger. Frem til nyttår hadde vi sendt 75 medlemsbrev. Vi opprettet også en egen e-post-innboks hvor medlemmer kunne spørre om det som var uklart eller komme med innspill. Vi mottok frem til starten av 2021 ca 1500 e-poster og har besvart de aller fleste.

Alle allmennleger har i denne perioden vært svært fleksible og vist en stor stå-på vilje til tross for at pandemien rammet oss midt i en allerede etablert fastlegekrise. Det er helt logisk at det var riktig å håndtere så mange smittede som mulig utenfor sykehus, for å ivareta sykehusenes beredskap og unngå smitte inne på sykehusene. Dette lyktes vi med i Norge, mye takket være svært kunnskapsrike og løsningsorienterte fastleger, til tross for manglende beredskapsløsninger og nesten umulige rammebetingelser. De aller fleste pasienter ble og blir behandlet i primærhelsetjenesten. Ved fremtidig håndtering av lignende situasjoner eller ved en ny smittebølge, må dette organiseres bedre.

Styremøter

Vi har i 2020 hatt kun 3 styremøter hvor styremedlemmene har møtt hverandre fysisk, i januar, februar og i august. Alle andre styremøter har foregått digitalt på Teams. Vi har hatt både ordinære heldagsmøter, halvdagsmøter og timesmøter. Vi har hatt betydelig hyppigere styremøter enn i ordinære år. Det var i starten en helt ny arbeidsform for oss, men alle styremedlemmer har vært svært fleksible og engasjerte, og tilpasset seg den nødvendige endringen. Det er utfordrende å utvikle ny politikk uten å møtes på riktig, i tillegg har mye energi og tankevirksomhet blitt brukt til de helt nye allmennt medisinske problemstillingene pandemien bragte med seg. Styret arbeider godt også utenom styremøtene, og vi har også i år hatt utstrakt e-post utveksling. Vi er takknemlige for stabil og god sekretariatstøtte.

Medlemsutvikling

Pr 31.12.20: **8052** ordinære medlemmer og **91** assosierte medlemmer. NFA har hatt fortsatt medlemsøkningen i 2020. I siste halvdel av 2019 økte vi medlemstallet med 658 nye medlemmer og i 2020 økte vi ytterligere med 548 nye medlemmer.

Vi er fortsatt den 3. største foreningen i Legeforeningen (etter Ylf og Of), og den største fagmedisinske foreningen.

Av de 7031 yrkesaktive medlemmene er 53 % spesialister i allmennt medisin.

Av alle medlemmer er 46% kvinner.

Vi har 583 medlemmer med godkjent spesialitet i en annen spesialitet enn allmennt medisin.

For mer statistikk, se her <https://www.legeforeningen.no/om-oss/legestatistikk/fagmedisinske-foreninger/fagmedisinske-foreningers-medlemsrapporter/>

Saker vi har jobbet med

Styret har hatt et godt og gjennomarbeidet arbeidsprogram som vi har brukt aktivt som en rettesnor for det vi har arbeidet med og de initiativer vi har tatt for å utvikle faget.

<https://www.legeforeningen.no/contentassets/e97de158553f430aad5171218eacafc4/nfas-arbeidsprogram-2020-2022.pdf>

Vi har samarbeidet tett med myndigheter, pasientorganisasjoner, politikere, andre profesjonsorganisasjoner og samfunnsaktører for å bidra aktivt til god allmennt medisinsk utvikling i helsetjenestene. Vi har deltatt i debatter, skrevet innlegg og vært intervjuet av en rekke medier om mange ulike saker. Vi har prioritert arbeidet i fagstyret og sammen med de andre fagmedisinske

foreningene for å fronte felles saker. Vi har hatt godt samarbeid med Allmennlegeforeningen og andre yrkesforeninger.

Leder i Legeforeningens IT-utvalg er også styremedlem i NFA. Vi har deltatt aktivt i dialogen om nye teknologiske muligheter og har opprettet en egen faggruppe for innovasjon. Mange styremedlemmer har viktige verv innen E-helseområdet. Pasientens legemiddelliste og E-multidose har vært frontsaker også i 2020.

Høsten 2020 publiserte vi vårt policydokument om klassifikasjon og koding i allmennmedisin i samarbeid med Allmennmedisinsk klassifikasjonsutvalg. Det fikk god oppmerksomhet og har bidratt til ny dialog med E-helsedirektoratet om valg av fremtidige kodeverk.
<https://www.legeforeningen.no/contentassets/d53fa00699df44f49c46428eab86661e/nfa-policydokument-klassifikasjon-og-koding-i-allmennpraksis-.pdf>

Høsten 2020 samarbeidet vi tett med faggruppa i gynekologi og Kreftregisteret for å øke oppmerksomheten rundt livmorhalsscreening. Det ble en vellykket #sjekk-deg-kampanje med mange gode tilbakemeldinger.
<https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-forening-for-allmennmedisin/nyheter2/fastleger-er-gode-pa-a-ivareta-kvinner-helse-og-vi-skal-bli-enda-bedre/>

Vi har deltatt aktivt i arbeidet med å utvikle allmennlegestatistikk og nasjonale kvalitetsindikatorer som er nyttige for oss. Indikatorer og data om allmennlegetjenesten skal brukes til kvalitetsutvikling uten kontrollvirksomhet som målsetting.
<https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-forening-for-allmennmedisin/nyheter2/lanserer-ny-statistikk-for-aktivitet-i-allmennlegetjenesten/>

En oversendelsessak fra årsmøtet i 2019 er å arbeide for en endring i sanksjonsregelverket for tilsynssaker som omhandler medisinsk faglige feil. Det er nå på høring et forslag om endring av dette. Vi har også arbeidet tett med UKOM (Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten) i flere av de sakene de har publisert rapporter til ila 2020.
<https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-forening-for-allmennmedisin/nyheter2/ukom-om-laring-av-de-vonde-hendelsene/>

I all vår virksomhet har vi oppmerksomhet på sosial ulikhet i helse og vi arbeider for et sterkt offentlig helsevesen som skal gi likeverdige tjenester til alle innbyggere. Arbeidet for sosialt frikort og dekning av egenandel opp til 20 år for alle fortsetter. Det tas opp i alle relevante sammenhenger.

I Handlingsplanen for allmennleger 2020-2024 fant Regjeringen ingen løsning for legevakt. Vi ønsker en likeverdig legevaktjeneste for alle innbyggere som gir befolkningen trygghet for at de kan få råd og hjelp hele døgnet uavhengig av hvor de bor. Legevakt er allmennmedisin og skal være «for alle, men ikke for alt». Det er nå gjennom Trepertssamarbeidet nedsatt en ekspertgruppe som skal levere sin rapport innen 1.november.

Vi har tydelig pekt på behovet for mer midler til allmennmedisinsk forskning og problematisert kuttene som medfører at allmennleger ikke lenger har tilgang til mye av den faglitteraturen vi tidligere fant i Helsebiblioteket.

En elektronisk versjon av Allmennlegebiblioteket er snart på plass på vår hjemmeside og vi håper å bygge ut denne med relevant allmennmedisinske ressurser medlemmene ikke så lett finner andre steder.

<https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-forening-for-allmennmedisin/kvalitetsarbeid/allmennlegebiblioteket/>

Vi har selvsagt arbeidet med langt mer enn disse enkeltsakene som er nevnt her, og vi håper at dere medlemmer ser spor av oss i mange sammenhenger.

Handlingsplan allmennleger 2020-2024

I mai 2020 kom Regjeringens handlingsplan for allmennlegetjenesten. Planen inneholder 17 tiltak. Handlingsplanen anerkjenner og styrker fastlegen som pasientnær kliniker, og skal bygge videre på det evalueringsrapportene viste: Fastlegen er faglig dyktig, lytter og tar pasientene på alvor. Kontinuitet i lege-pasientforholdet gir god kvalitet, tillit, trygghet og gode tjenester. Det er viktig at fastlegenes kliniske oppgaver vektlegges. Fastlegen skal fortsatt diagnostisere, behandle, støtte og veilede, og ha en koordinerende rolle i samarbeid med andre helseaktører og offentlig forvaltning.

NFA støtter Allmennlegeforeningens vurdering av at tiltakene likevel ikke vil løse fastlegekrisen. Årsaken er at det tilføres for lite økonomi i starten av planperioden. NFA støtter Allmennlegeforeningens vurdering av at det er avgjørende for fastlegeordningens fremtid at handlingsplanen snarlig tilføres en bedre totaløkonomi, slik at både rekruttering og stabilisering sikres.

NFA er nå representert i en rekke arbeidsgrupper og referansegrupper som skal følge opp Handlingsplanen og sikre videre god faglig innretning. NFA leder er også representert i Trepertssamarbeidet hvor mange av tiltakene i planen diskuteres. NFA sitt samhandlingsdokument, utarbeidet av faggruppa i samhandling, skal legges til grunn for samarbeid om faglig fornuftig oppgavefordeling. Dette skal sikres gjennom årlige møter mellom deltakere i Trepertssamarbeidet og RHF-direktørene og lokalt på alle nivå i helsefelleskapene. Helsefelleskapene skal bestå av helseforetak og kommunene i opptaksområdet med representanter fra helseforetak, tilhørende kommuner, fastleger og brukere. Helsefelleskapene

skal møtes for å planlegge og utvikle tjenestene sammen. Vi har støttet etablering av helsefelleskap og det er viktig at avtalene følges slik at fastleger er representert i alle de tre samarbeidsnivåene.

NFA støtter at stabilisering og rekruttering er de viktigste strakstiltakene, og at det må bli attraktivt å være fastlege. Sammen må også vise frem hva som er bra med fastlegejobben og hvorfor vi kjemper for å bevare fastlegeordningen.

Høringer

NFA har i tidligere årsmeldinger skrevet at volumet av høringer en blitt noe mindre de senere årene. Det har vi ikke opplevd i år. Vi har levert over 60 høringsvar, hvorav flere også har vekket mediainteresse.

Høringene er utarbeidet med vanlig god NFA kvalitet, med bred involvering av styret. Vi mener at det er viktig å prioritere høringsarbeidet, selv om dette tidvis er ganske ressurskrevende. I noen av høringsvarene har styret fått gode innspill fra relevante faggrupper. Vi vil i 2021 bli enda bedre på å involvere faggruppene og underutvalgene i vårt høringsarbeid.

[Oversikt over avgitte høringsvar finnes her.](#)

SKIL – Senter for kvalitet i legekontor

Arbeidet med å få plass en nasjonal finansiering av SKIL har fortsatt vært høyt prioritert, og med vi håper på en permanent løsning i løpet av 2021. NFA har svært tett kontakt med SKIL og NFA leder også er styreleder i SKIL.

Se SKILs årsrapport her

https://www.skilnet.no/arsrapport_2020/

Gjør Kloke Valg

NFA har fortsatt å fremme kampanjen Gjør Kloke Valg i mange fora og vi lanserte tidlig i 2020 fem nye allmennt medisinske anbefalinger.

Se våre anbefalinger her

<https://www.legeforeningen.no/kloke-valg/anbefalinger/fagmedisinske-anbefalinger/norsk-forening-for-allmenntmedisin/>

WONCA og internasjonalt arbeid

Norge skulle i 2020 få en norsk president i WONCA World, men også dette ble påvirket av pandemien. Innsettelsen er utsatt til 2021, og vi har hatt tett og god kontakt med den kommende presidenten Anna Stavdal. NFA er stolte over en slik representasjon fra norsk allmenntmedisin.

Vi ga støtte til revitalisering av norsk allmenntmedisinsk utvekslingsprogram gjennom Vasco da Gama Movement, og høsten-19 startet en prosess med

søknad om EU-midler til utvekslingsprogrammet gjennom Erasmus+. Denne ble dessverre ikke innvilget, men vi fortsetter arbeidet i kommende år.

Leder har deltatt i flere møter med Nordisk Føderasjon for allmenntmedisin (NFGP), og leder har også gjentatte ganger blitt invitert til å holde foredrag for svenske leger og politikere om den norske fastlegemodellen. Våre internasjonale kontakter har også vært verdifulle i pandemihåndteringen. I NFGP har vi opprettet en felles internettside for deling av informasjon https://www.nfgp.org/flx/nfgp/current_matters_covid19/

I 2020 ble også den internasjonale versjonen av «7 tesen» publisert som «Core Values and Principles of Nordic General Practice/Family Medicine” <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02813432.2020.1842674>

Faggrupper og underutvalg

NFA sine faggrupper og underutvalg er en uvurderlig ressurs for NFA. Deres arbeid har i stor grad blitt påvirket av pandemien, og alle våre planlagte kontaktmøter måtte utsettes i 2020. Vi har holdt kontakten pr mail og telefon, og skal selvsagt gjenoppta regelmessige møter. NFA leder har deltatt på noen faggruppe- og underutvalgsmøter på nett.

Utdanning

Det har i 2020 vært flere høringer og prosesser rundt veiledning og supervisjon i ALIS-utdanning og etterutdanning. Vi gjentar stadig budskapet om hvor viktig dette er for faget og at også supervisjon trenger gode rammevilkår. Det er viktig for oss å ha tett kontakt med de nyetablerte ALIS-kontorene. I 2020 har det vært viktig for oss å bidra til å finne gode løsninger slik at pandemien får minst mulig innvirkning på videre- og etterutdanning.

FAUNA (tidligere fag-ALIS) har økt sin aktivitet og er et viktig underutvalg sammen med spesialistkomiteen og allmenntmedisinsk utdanningsutvalg for å fortsette arbeidet med å få mer allmenntmedisin inn i grunnutdanning og bidra til best mulig kvalitet i videre- og etterutdanning.

NCGP 2022 Stavanger 21.-23.juni

Neste år skal NFA arrangere Nordisk kongress i allmenntmedisin. Hovedkomiteen ledes av Olav Thorsen og den vitenskapelige komiteen ledes av Gunnar Tschudi Bondevik. Kongressen ble pga covid-19 utsatt ett år, og forberedelsene er godt i rute. Vi håper på stor oppslutning om kongressen også blant egne medlemmer.

Oppnevninger

NFA har som følge av svært godt arbeid over mange år blitt en ettertraktet aktør for mange. Våre representanter er etterspurt i mange sammenhenger, og vi får ukentlig forespørsler om oppnevninger. Det er etterspørsel etter deltagelse i

nasjonalt utviklingsarbeid i regi av sentrale helsemyndigheter, og mange ønsker en fastlege med på arrangementer, debatter og som foredragsholdere. De fleste medier trenger fastlegerepresentanter både som rådgivere og intervjuobjekter. For foreningens ledelse og administrasjon er det ikke vanskelig å finne kompetente og villige fastleger som vi med trygghet kan sende ut som representanter for oss alle. Vi mottar jevnlig både takknemlighet og begeistring fra de som får hjelp fra våre representanter.

5.1 Allmenntedisinsk forskningsfond - AMFF

Allmenntedisinsk forskningsfond tilføres midler i forbindelse med de årlige Normaltariff-forhandlingene mellom Legeforeningen og Staten. Det blir lyst ut midler fra fondet to ganger årlig med frist 15. mars og 15. september. I 2020 ble det bevilget til sammen 15,55 mill. kroner fra Allmenntedisinsk forskningsfond til i alt 28 prosjekter. Fondet mottok i alt 37 søknader med en samlet søknadssum på 19,31 mill. kroner.

5.2 Grunnutdanningen

Kurs

AF og NFA har samarbeidsavtale om felles kurs. De to foreningene har ikke avholdt kurs i 2020, ettersom det ikke var mulig iht. Covid-19 restriksjonene.

6 FAGLIGE AKTIVITETER, REPRESENTASJON

Representasjon i internasjonalt arbeid: Se kapittel 9. IT prosjekter: Se faggruppe elektronisk kommunikasjon og EPJ, kapittel 11.

Verv/ utvalg	Styremedlem	Andre medlemmer
ALIS-utvalget NFA representant.	Katrine Prydz	
Allmenntedisinsk forskningsfond: Leder styret	Marte Kvittum Tangen	
Allmenntelegedata, ekstern referansegruppe Hdir	Marte Kvittum Tangen	Tor Carlsen. Nicolas Øyane
Allmenntelegbiblioteket	Ingvild Vatten Alsnes	Tor Carlsen, Petter Brelin
Alternativ medisin, fagråd NAFKAM	Sirin Johansen	

Antibiotikasenter for Primærhelsetjenesten – referansegruppe	Marte Kvittum Tangen	
Anskaffelse og oppfølging av nettbasert lederutdanning		Nina Wiggen
Covid-19 kontaktmøter, HOD, Hdir, FHI, Legeforeningen, E-helsedirektoratet	Marte Kvittum Tangen	
Faglige råd for rehabilitering til covid-19 pasienter – Helsedirektoratet	Christina Stangeland Fredheim	
Arbeidsgruppe anbefalinger om prioritering ved intensivbehandling vedd ressursmangel under covid-19-pandemien	Ståle Onsgård Sagabråten	
Nasjonale faglige retningslinjer for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten	Ingvild Vatten Alsnes	Marianne Natvik Filip Lindgren Mark Fagan Knut Erik Emberland Knut Arne Wensaas Ingvild Vik Solveig Thorp Holmsen Harald Reiso Hasse Melbye Remi Andersen Miriam Sare Sigurd Haugan Danielsen Maria Romøren
Hovedkomiteen for Nordisk kongress 2021	Ingvild Vatten Alsnes, Observatør: Marte Kvittum Tangen	Olav Thorsen – leder Stefan Hjørleifsson
Vitenskapelig komite for Nordisk kongress 2021	Ingvild Vatten Alsnes	Gunnar Tschudi Bondevik, leder Anette Fosse, Bente Prytz Mjølstad,
Allmennt medisinsk forskningsfond, NFA representanter i fagrådet	Ståle Sagabråten, Ingvild Vatten Alsnes	

ALS-arbeidsgruppe – Hdir	Christina Stangeland Fredheim	
ADHD pakkeforløp, Hdir		Espen Skalle
Barn og unge – dialog som ledd i henvisningsprosessen, arbeidsgruppe – Hdir		Kari Løvendahl Mogstad
Demens 2020, arbeidsgruppe Hdir	Marte Kvittum Tangen	
Diabetes, Nasjonalt register		Stian Langeland Wesnes
Diabetesregister for voksne – fagråd	Sirin Johansen	
Dokumentdeling i kjernejournal, referansegruppe	Torgeir Hoff Skavøy	
Dødsårsaksregisteret, fagråd		Harald Reiso
Elektromagnetiske felt (EMF) – samarbeidsforum mellom offentlige myndigheter og helse	Christina Stangeland Fredheim	
Eldre og seksuell helse prosjekt		Kiana Kasiri
Eldre og førerkort – kognitive tester – forskningsprosjekt	Ingvild Vatten Alsnes	
E-konsultasjon og triagering, arbeidsgruppe Hdir	Kjartan Olafsson, Torgeir Hoff Skavøy,	
Pilot e-multidose Helse Vest/Bergen kommune	Torgeir Hoff Skavøy	
Pilot PLL, styringsgruppe Helse Vest	Torgeir Hoff Skavøy	
Evaluering av LIS1- ordningen – arbeidsmøter	Torgeir Hoff Skavøy	
Fagstyret Dnlf	Ståle Sagabråten, Marte Kvittum Tangen	
Fastlegedagen – arbeid med markering av dagen.	Elisabeth Stura	
Fond for kvalitet og pasientsikkerhet, Legeforeningen, medlem fondsutvalget		Petter Brelin Ole Strand, leder
Fagstyret FNF-Helsenett	Marte Kvittum Tangen	Tor Carlsen
Fødselsomsorg, arbeidsgruppe Hdir	Ståle Onsgård Sagabråten	

Gjør kloke valg, styringsgruppen		Stefan Hjørleifsson
Utvalg for tjenestetyper i adresseregisteret		Susanne Prøsch
Brukerråd Helse Norge	Elisabeth Stura	
Helse Omsorg 21 råd	Marte Kvittum Tangen	
Helsesykepleierutdanning, utvikling av nasjonal faglig retningslinje, Rethos	Ståle Onsgård Sagabråten	
HELSEVEL		Anette Fosse
Hjernehelse, partnerskap oppfølging av Nasjonal Hjernehelsestrategi 2018-2024	Marte Kvittum Tangen	
Forbedringer i behandlingstilbudet til personer med hodepine, arbeidsgruppe	Christina Stangeland Fredheim	Kristine Gaarder
IT-utvalget Legeforeningen, leder	Kjartan Olafsson, Torgeir Hoff Skavøy	Susanne Prøsch
Indikatorer, referansegruppe Hdir	Marte Kvittum Tangen	
Intensivmedisin – arbeidsgruppe - prioriteringskriterier	Ståle Sagabråten	
Kjernejournal til sykehjem og hjemmetjenester		Inger Lyngstad
Arbeidsgruppe kontingentfordeling, Legeforeningen	Marte Kvittum Tangen	
Kreft, handlingsprogram Hdir, fastlegegruppe		Hanna Helgetun Krogh
Kunnskapssenterets prioriteringsforum		Stefan Hjørleifsson
Kunnskapssenteret, fagrådet		Trine Bjørner
KUPP metodikk – grunnkurs		Marianne Natvik
Kurskomiteseminar komite	Elisabeth Stura	
Kvalitet og pasientsikkerhet Legeforeningens utvalg	Elisabeth Stura	

Laboratoriet i hjemmetjenesten, Noklus rådgivningsgruppe	Sirin Johansen	
Behandling med legemidler" i Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med psykoselidelser	Torgeir Hoff Skavøy	
Rådet for legemiddelinformasjon og ankenemnden		Roar Dyrkorn, Knut Arne Wensaas, Ketil Arne Espnes
Legater – Komite for tildeling av priser fra Trelasthandler A. Delphin og hustrus legat og Johan Selmer Kvanes' legat		Arnulf Langhammer
Legemiddelberedskap i primærhelsetjenesten, arbeidsgruppe i SLV	Marte Kvittum Tangen	
LIS 1 Spesialitetsråd; Legeforeningen		Frode Oosterling
Livmorhalskreft. Representant i Rådgivningsgruppen for masseundersøkelsen		Kari L Mogstad
Livmorhalskreft Styringsgruppen masseundersøkelse	Christina Stangeland Fredheim	
Mage-tarmsykdommer, funksjonelle. Ref gruppe nasjonal kompetansetjeneste	Ståle Sagabråten	
Mammografiscreeningprogrammet, styringsgruppe,	Marte Kvittum Tangen	
Melanomgruppe, Norsk		Lene Kroken
Muskel skjelett helse, Rådet for	Tor Carlsen	
Nasjonalt råd for organdonasjon		Jan Arne Holtz
Nasjonalt faglig retningslinje: Faglige og organisatoriske krav for somatiske akuttmottak	Marte Kvittum Tangen	
Nasjonalt styringsgruppe for bedre smittevern og mot antibiotikaresistens, Helsedirektoratet	Marte Kvittum Tangen	
Workshop/arbeidsgrupper i NAV digitaliseringsprosjekt av skjemaer	Katrine Prydz Kjartan Olafsson	

NORM sitt Fagråd perioden 2017-2020		Linda Rui
Nordic Federation of General Practice, NFGP Medlem styret	Marte Kvittum Tangen	
Norsk forening for alders- og sykehjemsmedisin – observatør	Torgeir Hoff Skavøy	
Norsk resuscitasjonsråd, observatør		Sverre Håkon Evju
Områdeutvalg for digital samhandling	Torgeir Hoff Skavøy	
Olav Thon muskel- og skjelett senter – arbeidsgruppe for etablering	Elisabeth Stura	
Program Kodeverk og terminologi (PKT) – Felles språk, referansegruppe – ehelsedirektoratet	Kjartan Olafsson	
Referansegruppe kodeverk i primærmedisin, E-helsedirektoratet		Jan Robert Johannessen, Bjørn Gjelsvik, Torstein Sakshaug, Øyvind Stople Sivertsen
Kontaktmøter E-helsedir, Program kodeverk og terminologi	Marte Kvittum Tangen	Tor Carlsen, Øyvind Stople Sivertsen, Øystein Hetlevik, Bjørn Gjelsvik
Persontilpasset medisin – Oppfølging av Nasjonal strategi Fagråd – Hdir		Henrik Vogt
Praktiske ferdigheter – arbeidsgruppe med spesialitetskomiteen	Sirin Johansen, Ingvild Vatten Alsnes	
Primærhelseteam, referansegruppe Hdir	Christina Stangeland Fredheim, Marte Kvittum Tangen	
Primærmedisinsk uke, hovedkomiteen		Tor Carlsen
Primærhelseprogrammet, referansegruppe Hdir	Marte Kvittum Tangen	
Referansegruppe – implementering av verktøy for forebyggende risikokartlegging i forbindelse med pilot for oppfølgingsteam	Sirin Johansen	
Referansegruppe for forskningsnettverk i primærhelsetjenesten (PraksisNett)	Kjartan Olafsson	

Referansegruppe – Nasjonalfaglig retningslinje for helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens/-dysfori		Elisabeth Swensen, Mari Bjørkmann
Referansegruppe – Veileder om helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming	Sirin Johansen	
referansegruppe - utarbeidelse av Nasjonale faglige råd for behandling med psykofarmaka hos barn og unge	Katrine Prydz	
Regional arbeidsgruppe HPV primærskanning		Marianne Natvik
faglige råd for rehabilitering til covid-19 pasienter	Christina Fredheim	
Risikostratifiseringsverktøy, referansegruppe	Torgeir Hoff Skavøy	
Rusarbeid og psykisk helsearbeid Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse sitt ekspertråd		Harald Sundby
Rådslag – pakkeforløp for hjerneslag, fase 2	Ståle Sagabråten	
Scandinavian Journal of Primary Care, redaktør og ass. Redaktør		Anja Brænd Anders Bærheim
Sakkyndig komité – kompetanseområde i smertemedisin		Trygve Skonnord
SamUt (samordningsutvalg for meldingsutveksling), Norsk Helsennett		Susanne Prøsch
Sepsis – rundbordsmøte	Marte Kvittum Tangen	
Sjekk deg – livmorhalskreft samarbeid med Kreftforeningen	Marte Kvittum Tangen	Marianne Natvik
Nasjonal strategi for sjeldne tilstander – ref gruppe, Helsedirektoratet	Christina S Fredheim	
SKIL AS, styreleder	Marte Kvittum Tangen	
Standarder i legekantor – arbeidsgruppe i Legeforeningen	Kjartan Olafsson, Sirin Johansen	
Steriliseringsrådet		Marianne Natvik
Smertemedisin, kompetanseområde, Dnlf		Holgeir Skjeie
Arbeidsgruppe forlengelse spesialist i allmenmedisin	Elisabeth Stura	

Ekspertgruppe for pakkeforløp langvarige smerter og muskel- og skjelettlidelser av uklar årsak, Helsedirektoratet		Holgeir Skjeie,
Ekspertgruppe for pakkeforløp for langvarig utmattelse inkludert CFS/ME		Peter Prydz
Spesialitetsrådet, Legeforeningen		Hans Høvik
Svangerskapsdiabetes – arbeidsgruppe Helsedirektoratet	Ståle Sagabråten,	Marianne Natvig, Elisabeth Swensen, Bente P Mjølstad, Atle Klovnig
Tarmkreftscreeningprogrammet - rådgivningsgruppe	Ståle Sagabråten	
Tidlig UL og NIPT – arbeidsgruppe		Kari L Mogstad
utprøving av triageringsverktøy hos fastlegene – Helsedirektoratet	Kjartan Olafsson, Torgeir Hoff Skavøy	
Velferdsteknologi – ekspertgruppe HDIR – Avstandsoppfølging/velferdsteknologi	Torgeir Hoff Skavøy	
Videokonsultasjoner – arbeidsgruppe med AF	Torgeir Hoff Skavøy, Christina Stangeland Fredheim	

Møter samlinger	Deltakere
AF styremøter	Marte Kvittum Tangen
Allmennt medisinsk universitetsmøte	Tor Carlsen, Marte Kvittum Tangen
Apotekforeningen, samarbeidsmøte	Tor Carlsen, Marte Kvittum Tangen
Barn og unges helsetjeneste, møte i Helse Fonna	Elisabeth Stura
Dnlf fagråd –	Marte Kvittum Tangen, Ståle Onsgård Sagabråten
EHiN konferanse, innlegg	Kjartan Olafsson, Torgeir Hoff Skavøy,
Forbrukerrådet, samarbeidsmøte	Tor Carlsen, Marte Kvittum Tangen
Forskningsnettverk, møte med allmennt medisinske universitetsmiljø	Marte Kvittum Tangen

Gentesting av barn, seminar	Torgeir Hoff Skavøy, Marte Kvittum Tangen
Forebygging i primærhelsetjenesten, møter i Stortinget	Marte Kvittum Tangen
Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO), faste kontaktmøter	Marte Kvittum Tangen
Hdir – allmennhelseavdelingen, samarbeidsmøter	Marte Kvittum Tangen, Tor Carlsen
HOD møter om primærhelsetjeneste og forskning	Marte Kvittum Tangen
HOD møte med autisme og touretteutvalget	Marte Kvittum Tangen
HOD møte om selvmordsforebygging	Marte Kvittum Tangen
Hørselshemmedes Landsforbund, HLF, samarbeidsmøte	Tor Carlsen, Marte Kvittum Tangen
KUPP, samarbeidsmøte	Tor Carlsen, Marte Kvittum Tangen
Laboratoriekodeverket, konferanse for rekvirenter, Ehelseledelse	Susanne Prøsch
Ledermøter felles AF/NFA	Marte Kvittum Tangen, Torgeir Hoff Skavøy
Nordisk føderasjon, årsmøte	Marte Kvittum Tangen
Noklus, samarbeidsmøte AF, NFA, Norsam	Tor Carlsen, Marte Kvittum Tangen
Nordisk kongress vitenskapelige komite	Stefan Hjørleifsson
Primærmedisinsk uke møte med hovedkomiteen	Marte Kvittum Tangen, Tor Carlsen
Faggruppene NFA – møte med lederne	Marte Kvittum Tangen
Stoffskifteforeningen, dialogmøter	Marte Kvittum Tangen, Tor Carlsen
Motorførernes avholdsforbund (MA), kontaktmøter	Marte Kvittum Tangen
Statens Legemiddelverk, samarbeidsmøte	Marte Kvittum Tangen, Tor Carlsen
Spesialistutdanningen, Møter med Hdir og HOD	Marte Kvittum Tangen
Tariffkonferansen AF	Torgeir Hoff Skavøy, Marte Kvittum Tangen
Trinnvis, kontaktmøter	Marte Kvittum Tangen
Vaksiner og vaksinasjon, Eksternt innspillmøte vedrørende utredning om holdninger og sårbarhet til vaksiner og vaksinasjon - FHI	Christina Stangeland Fredheim

Spesialitetskomiteen i allmenmedisin 2020

Spesialitetskomiteen er oppnevnt av Legeforeningens sentralstyre på forslag fra NFA.

Leder	Hans Høvik
Medlem	Mark Fagan
Medlem	Siw Odden Fosheim
Medlem	Gisle Roksund
Medlem	Katrina Tiballs
Varamedlem	Hanne Undlien
Varamedlem	Elisabeth Stura
Varamedlem	Vegar Tegle Skjærvø

7 HØRINGSUTTALELSER

NFA-styret har i 2020 avgitt 62 høringer innen en rekke ulike områder. Høringene ligger i fulltekst på NFA sine nettsider.

NFA har avgitt følgende høringsuttalelser i 2020:

- Høring – Grimstadutvalgets utredning: studieplasser i medisin i Norge – behov, modeller og muligheter
- Høring – Forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Høringsvar – Faglig retningslinje til helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens
- Høring – forslag til endringer i helsepersonelloven § 34 og ny § 34 a - melding ved helsesvekkelse av betydning for trafikksikkerhet
- Høring - anbefalte analyser for laboratoriebruk i primærhelsetjenesten
- Høring – Ny høring - Endrede bruksvilkår for nasjonale e-helseløsninger fra Norsk helsenett (NHN)
- Innspill fra NFA til Rethos 3 Kreftsykepleier
- Høring - søknad fra Eldre legers forening om økt representasjon i landsstyret
- Høring – Forslag til forenklinger og justeringer i folketrygdlovens bestemmelser om sykepenger og stønad ved barns sykdom (pleiepenger)
- Høring – NOU 2019: 26 Rusreform - fra straff til hjelp
- Høring – Intern høring til landstyret rettshjelpsordning for leger - forslag til vedtektsendringer
- Høring i organisasjonen – Lovendring – § 4-1 Sekretariatet
- Innspill – ny KUPP kampanje menopausal hormonterapi
- Høring – Revidert utgave av nasjonal veileder for masseskadetriage
- Høring – forslag til endringer i helsepersonelloven § 34 og ny § 34 a - melding ved helsesvekkelse av betydning for trafikksikkerhet

- Høring – Forslag til alternativ regulering av pasientforløp i spesialisthelsetjenesten og endringer i registreringer av ventetid
- Intern høring - Evaluering av ordningen med lokalforeninger
- Høring – endring av narkotikaforskriften
- Høring – Endringer i Legeforeningens lover vedr fagaksen
- Høring – Nasjonale faglige råd: Helsetilbud til personer som står i fare for å begå seksuelle overgrep mot barn: «Det finnes hjelp»
- Høring – forslag til endringer i barnevernloven: Kompetanse, varslings til fornærmede eller etterlatte og regulering av bruk av sakkyndige i barnevernet og rammevilkår for private tjenesteytere i barnevernet
- Høring - nytt utvalg for menneskerettigheter
- Høring – nye nasjonale kvalitetsindikatorer (NKI) for fastlegeordningen
- Høring – Norsk Helsenet SF strategi 2026
- Høring – Endringer i forskrift om betaling frå pasientar for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetenesta m.fl.
- Høring – Gjennomføring av LIS 1 som følge av covid-19: forslag om endring i spesialistforskriften og trygderefusjonsforskriften
- Høring – Tramadol på narkotikalist
- Høring – digital hjemmeoppfølging og nettbasert behandling
- Høring – Nasjonal faglig retningslinje for kvalitet og kompetanse i overgrepsmottak
- Høring – av endring i trygderefusjonsforskriften
- Høring – Lovendringsforslag om LIS-representasjon i faglandsrådet
- Høring – revisjon av avtaler om samhandling med industrien
- Høring – Bruken av sakkyndige i foreldretvistsaker
- Høring – Forslag til endringer i forskrift 27. april 1998 nr. 445 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek
- Høring – forslag om merverdiavgiftsplikt på alternativ behandling og kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling
- Høring – Innspillsrunde: Retningslinje vedrørende SNOMED CT i Norge
- Høring – av endring i trygderefusjonsforskriften
- Høring – Nasjonal veileder for vanedannende legemidler
- Høring – opptak til byttelisten
- Høring – Oppfølging etter rusmiddeloverdose – nytt pakkeforløp
- Høring – forslag til endringer i listen over legemidler som kan omsettes utenom apotek
- Høring –Invitasjon til å gi innspill - datadeling for digital hjemmeoppfølging – versjon 0.6
- Høring om forslag til endringer i midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19
- Høring om forslag til endringer i førerkortforskriften og trafikkopplæringsforskriften
- Høring – Nasjonal veileder - Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming
- Høring – Program for vaksinerings mot covid-19

- Høring – fire «Gjør Kloke Valg»-anbefalinger fra Norsk forening for lungemedisin
- Høring - forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for helsesykepleierutdanning
- Høring - Endringer i forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger (spesialistforskriften) om økning av timeantall til veiledning for leger under spesialisering i allmenntidmedisin
- Høring – Bedre velferdstjenester for barn og unge som har behov for et sammensatt tjenestetilbud (samarbeid, samordning og barnekoordinator)
- Høring - Endringer i Gjør Kloke Valg anbefaling Norsk forening for medisinsk biokjemi
- Til Rådet for legeetikk
- Høring – Program for vaksinerings mot covid-19
- Høring – framlegg til endringer forvaltningslova m.m. – større mulighet til informasjonsdeling
- Høring – Bruk av helseopplysninger for å lette samarbeid, læring og bruk av kunstig intelligens i helse- og omsorgstjenesten
- Høring – Forskrift om legemiddelresepter og rekvisisjoner
- Høring – Vurdering av endringer i akuttmedisinforskriften som gjelder kompetansekrav i ambulansetjenesten
- Høring – forslag om godkjenningmodell for fritt brukervalg i de kommunale helse- og omsorgstjenestene
- Høring - utkast til anbefalinger om prioritering for intensivbehandling ved kapasitetsbrist
- Innspill til Koordineringsgruppen for tjenesten til barn og unge under pandemien
- Høring – Forslag om endringer i SYSVAK-registerforskriften
- Høring – forslag til endringer i forskrift om nasjonalt vaksinasjons-program

8 FAUNA

FAUNA - Fagutvalg av leger i spesialisering i Norsk forening for allmenntidmedisin

Medlemmer: Sandra Langedal (leder), Ingvild Vatten Alsnes (NFA-styret), Vegar Skjervø, Sumit Dhir

Observatører/assosierte: Øyvind S. Sivertsen (utvekslingskoordinator i Vasco da Gama Movement), Katrina Tiballs (leder Nordic Young General Practitioners)

Landsstyret i Den norske legeforening (Dnlf) vedtok i 2017 opprettelsen av fagutvalg av leger i spesialisering (LIS/ALIS), såkalt Fuxx. Fuxx er en kortform for "Fagutvalg av leger i spesialisering i den enkelte forening".

I 2020 hadde vi tre møter, hvorav ett fysisk på Gardermoen, de øvrige digitale. Vi har brukt tiden fra oppstart til å etablere våre oppgaver. Vi vil bidra til at spesialiseringen i allmenntidmedisin er av høy faglig kvalitet, og vil inngå samarbeid med Utdanningsutvalget og Spesialistutvalget, i tillegg til relevante faggrupper i NFA, ALIS-

utvalget, andre fuxx-er og regionale ALIS-kontor. Vi ønsker dessuten å være en rekrutteringsarena for ALIS i legeforeningsarbeid. Vi foreslår LIS-kandidater som representanter til styrer, råd og utvalg til NFA. Vi gir innspill til hørings svar som er aktuelle for ALIS.

Bergen, 16.12.20

Sandra Langedal, leder av FAUNA

9 UNDERUTVALG

9.1 Allmenntedisinsk forskningsutvalg, AFU

AFU hadde i 2020 følgende sammensetning:

Medlemmer

Anna Luise Kirkengen, NFA (leder), vara **Erik L. Werner**, NFA
Aase Aamland, NFA (nestleder), vara **Kristina Riis Iden**, NFA
Nils Martinsen, NTNU, vara **Arnfinn Seim**, **Miriam Gustafsson** (fra 1. sept. 2020)
Eivind Meland, UiB, vara **Stefan Hjørleifsson**
May-Lill Johansen, UiT, **Torsten Risør** (fra 1. sept. 2020), vara **Birgit Abelsen**
Sture Rognstad, UiO, **Trygve Skonnord** (fra 1. sept. 2020) vara **Holgeir Skjeie**
Magnus Hjortdahl NFA, **Guri Aarseth** (fra 1. sept. 2020), vara **Mari Bjørkman**

Observatører

Anne Helene Kveim Lie, NORSAM, vara **Tone Brun**
Dragan Zerajic AF, vara **Elin Ødemark** (fra 1. sept. 2020)

AFU-Sekretariat: Tove Rutle

I 2020 behandlet AFU i alt 16 saker. På grunn av COVID-19-pandemien ble både vår- og høstmøtet i 2020 gjennomført digitalt via TEAMS med assistanse fra Sekretariatet i DNLF. Vårmøtet fant sted den 23. april 2020 og høstmøtet den 15. oktober 2020.

Tildeling av AFU-stipend

AFUs hovedoppgave er å tildele stipend til allmennpraktikere som vil gjennomføre et forskningsprosjekt, medvirke til et undervisningsopplegg eller bidra til fagutvikling i allmenn- eller samfunnsmedisin. Formålene skal ha en klar relevans for primærhelse-tjenesten. Stipendet er særlig rettet mot nybegynnere i forskning. Terskelen for å søke skal være lav. AFU-stipendene finansieres av Legeforeningsens Fond II.

I alt ble det i 25 søknader søkt om 112 stipendmåneder. I 2020 ble det til sammen delt ut 68 stipendmåneder, 42 måneder for andre halvår i 2020 og 26 måneder for første halvår i 2021. AFU innvilget rundt 76% av antallet søkte stipendmåneder fordelt på 22 stipendiater, 15 kvinner og 7 menn.

Fordelingen på de fire institutter er slik:

Institutt:	Stipendiater:	Stipendmåneder:
UiO:	7	24
UiB:	9	27
NTNU:	4	11
UiT:	2	6

AFU-stipend og driftsmidler

Fond II har tidligere gitt AFU tilsagn om dekning av 60 stipendmåneder årlig. I 2020 disponerte AFU følgelig 60 regulære og 24 returnerte (tidligere tildelte, men ikke brukte) stipendmåneder, totalt altså 84 måneder. Av disse er 68 blitt tildelt i løpet av året. Derved kunne 16 måneder overføres til utdeling for 2. halvår 2021.

Ekstrastipendet som ble utlyst i 2020:

«Av-medisinerings av multisyke eldre pasienter i eller utenfor institusjon i primærhelsetjenesten» (stipend på 6 måneder)

Stipendet på 6 måneder ble i møtet den 23. april 2020 tildelt Torunn Bjerve Eide ved UiO med hovedveileder Anja Brænd. Kort tid senere fikk Eide en post.doc-stilling ved UiO, og hun sa derfor fra seg AFU-stipendet. Etter en ny utlysning fikk Tuva Kolstad Hertzberg fra UiO tildelt ekstrastipendet i møtet den 15. oktober 2020.

Protokollvurdering

AFU har i 2020 ikke mottatt noen henvendelser om å vurdere en forskningsprotokoll.

Høringer og uttalelser

AFU bidro i 2020 ikke til høringer.

Forskningsprisen fra AFU

På grunn av COVID-19-pandemien måtte Primærmedisinsk uke 2020 avlyses. Følgelig ble AFU-prisen ikke delt ut i år.

Økonomi

Fra og med 1. januar 2019 er stipendsatsen på NOK 50 000/måned. Basert på denne satsen delte AFU i 2020 ut stipender for 68 månedsverk, til sammen NOK 3.400.000.

Søknader for 2. halvår 2020

Univ	Navn	Tittel	Søkt	Tild.	Veileder
UiO	Cathrine Abrahamsen	Legens mestring i arbeidet med sykemelding hos pasienter med subjektive og sammensatte lidelser. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Erik L. Werner
UiO	Håkon Sætre	Behandling av cystitt hos menn. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Sigurd Høyve
UiO	Morten Oseberg	Legesøkningsfrekvens i Norge. Er kondisjon en avgjørende faktor? AFU støtter ikke dette prosjektet	6	0	Anne Karen Jenum
UiO	Marte Meyer Walle-Hansen	Luftveisinfeksjoner hos eldre – pasientforløp, komplikasjoner og antibiotikabruk. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Sigurd Høyve
UiO	Anne Brodwall	Barn med langvarige abdominalsmerter En studie om barnets opplevelse av smertene. AFU støtter ikke dette prosjektet	3	0	Mette Brekke
UiO	Therese Renaa	Omlegging av fastlegetjenesten i en beredskapssituasjon. Prosjektet støttes med 3 måneder	3	3	Mette Brekke
UiB	Siri Dalsmo Berge	Samlivsproblemer på fastlegekontoret. Prosjektet støttes med 3 måneder	3	3	Thomas Mildestvedt
UiB	Trond Høybø	Fastlegens håndtering av pasienter som får opioider etter individuell refusjon ved langvarige, ikke maligne smertetilstander. Prosjektet støttes med 3 måneder	3	3	Torgeir Gilje Lid
UiB	Anita Hunsager	Akutt helsehjelp ved selvskade. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Ingrid Hjulstad Johansen
UiB	Signe Juul	Health status assessment among selected remote communities in Solomon Islands. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Steinar Hunskaar
UiB	Sundas Anis	Bruk og organisering av tolk blant fastleger på Vestlandet. Prosjektet støttes med 3 måneder	3	3	Esperanza Diaz
UiB	Linn Solveig Sortland	Prehospital delay in stroke management. Prosjektet støttes med 3 måneder	3	3	Erik Zakariassen

UiB	Tjakko Harmen Blaauw	The prevalence of irritable bowel syndrome in the municipality of Askøy. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Knut-Arne Wensaas
NTNU	Muhunthan Navaratnam	Forskrivningspraksis av vanedannende legemidler blant fastleger. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Håvard Kjesbu Skjellegrind
NTNU	Kari Kogstad	Å se mennesket. Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Linn Getz
UiT	Eva Muriel Kibsgaard Nordberg	Tverrfaglig samarbeid – Hvordan opplever og utvikler allmennleger i spesialisering sin rolle? Prosjektet støttes med 3 måneder	6	3	Birgit Abelsen og Margrete Gaski
		Tildelte stipendmåneder	78	42	
	EKSTRASTIPEND				
UiO	Torunn Bjerve Eide	Av-medisinerer av multisyke eldre pasienter i eller utenfor institusjon i primærhelsetjenesten. Søknaden godkjent.	6	6	Anja Brænd

Søknader 1. halvår 2021

	Univ	Navn	Søkt	Tittel	Til-delt	Veileder
1	UiO	Ewa Gawicka	6	Kliniske ferdigheter hos allmennleger i forhold til avstand til nærmeste sykehus. Søknaden ble ikke behandlet fordi den var mangelfull og søkeren hadde verken institutt-tilknytning eller veiledere.	0	Torunn B. Eide og Guro Haugen Fossum Disse var ikke forespurt
2	UiO	Ståle Onsgård Sagabråten	3	The Hallingdal Covid-19 Cohort Study- Symptoms and Characteristics of Covid-19 Patients Prosjektet støttes med tre måneder.	3	Mette Brekke
3	UiO	Ida Røhr	6	Traumebehandling i legevakt Prosjektet støttes med seks måneder.	6	Sigurd Høye
4	UiO	Therese Renaa	3	Omlagging av fastlegetjenesten i en beredskapssituasjon – belyst	3	Mette Brekke

				ved Covid-19 utbruddet i Sel kommune Prosjektet støttes med tre måneder.		
5	UiB	Trond Høibø	3	Fastlegers håndtering av pasienter som får opioider etter individuell refusjon ved langvarige ikke maligne tilstander Prosjektet støttes med tre måneder.	3	Torgeir Gilje Lid
6	UiB	Anita Hunsager	3	Akuttmedisinske tjenesters rolle i håndtering av pasienter med selvskade Prosjektet støttes med tre måneder.	3	Ingrid Hjulstad Johansen
7	NTNU	Christine Agdestein	4	Barselomsorg hos fastlegen Prosjektet støttes med fire måneder.	4	Bente P. Mjølstad
8	NTNU	Aksel Tveråmo	3	Medikalisering av lav ervervsevne kamuflerer arbeidsledighet, en epidemiologisk analyse Prosjektet støttes med en måned.	1	Steinar Krogstad
9	UiT	Jorunn Nygaard	3	Fastlegen og pasientens fortellinger Prosjektet støttes med tre måneder.	3	May-Lill Johansen
			34		26	
	Ekstrastipend	Tuva Kolstad Hertzberg	6	Avmedisinering av multisyke	6	Jørund Straand, Anja Brænd, Louise Emilsson

Oslo, i januar 2021

Anna Luise Kirkengen
(leder)

Jessheim, i januar 2021

Tove Rutle
(sekretær)

9.2 Allmenntmedisinsk kvalitetsutvalg, KUP

9.3 Allmenntmedisinsk utdanningsutvalg (AU)

Utdanningsutvalget har i 2020 t.o.m. 31.08. bestått av følgende medlemmer, valgt for to år på NFAs årsmøte i mai 2018:

Leder: Frode Oosterling. Nestleder: Lene Dæhlen

Medlemmer: Sverre Lundevall, Robert Tunestveit, David Myklebust, Kjersti Pileberg

Varamedlemmer: Marianne Franing, Odd Martin Vallersnes (ny), Nina Helberg Aurebekk (ny)

Følgende ble valgt på NFAs årsmøte 11.06.20, for perioden 01.09.20-31.08.22:

Leder Frode Oosterling. Nestleder Odd Martin Vallersnes

Medlemmer: Nina Helberg Aurebekk (ny), Robert Tunestveit, Alf David Myklebust, Morten Munkvik (ny)

Varamedlemmer: Marianne Franing, Øystein Nordal Moe (ny), Åsne Flatland (ny)
AF- representant og observatør: Peter Christersson. Vara Dragan Zerajic

Utdanningsutvalgets mandat:

AU skal arbeide med å fremme allmenntmedisin i grunnutdanningen og fremme videre og etterutdanning. AU skal stimulere til og koordinere kurs, fremme allmenntmedisinsk publisering og informasjonsformidling. Arbeidet skal utføres i nært samarbeid med styret i NFA, spesialitetskomiteen, universitetenes koordinatorkontorer og allmenntmedisinske institutter og de lokale kurskomiteer.

Allmenntmedisinsk utdanningsutvalg i 2020:

Utvalget har gjennomført 2 møter: Ett i tilknytning til kurskomiteseminarer på Soria Moria i januar, og ett på Gardermoen i oktober. Et planlagt møte i juni ble koronaavlyst. Vi har arbeidet med følgende saker:

*Mentordningen: Ordningen er veletablert og fungerer slik intensjonen var. Vi samarbeider med Nmf for å rekruttere flere brukere. Antall allmenntleger som har meldt seg som mentor har ligget stabilt mellom 40 og 50. Vi har i 2020 jobbet for at mentoraktivitet skal gi tellende poeng i etterutdanningen for spesialister i allmenntmedisin, noe som ser ut til å bære frukter i 2021.

*Utvalget, representert ved Lene Dæhlen, har i samarbeid med Spesialitetskomiteen i allmenntmedisin arrangert Kurskomiteseminarer i januar. Kurskomiteseminarer har utviklet seg til å bli en viktig møteplass for alle som er opptatt av allmenntlegeutdanning, vi er derfor glade for at hele AU f.o.m. 2020 er invitert til å delta på seminarer. Nina Helberg Aurebekk overtok i oktober som AUs representant i kurskomiteen for seminarer, som arrangeres digitalt i januar 2021.

*Videreutdanning/spesialistutdanning: Utdanningsutvalget har jobbet aktivt opp mot de nyopprettede ALIS-kontorene, der vi særlig ønsker å bidra til bedret utdanning og honorering av veiledere for LIS1 og LIS3-kandidater i

allmenntmedisin. Vi har også vært engasjert i arbeidet med å få opprettet introduksjonsstillinger i allmenntmedisin.

*Etterutdanning/forlengelse av retten til spesialisttakst/resertifisering: I januar 2020 ble Robert Tunestveit fra Utdanningsutvalget utnevnt til en arbeidsgruppe som skal evaluere gjeldende regelverk, sammen med representanter fra NFA-styret og Spesialitetskomiteen.

*AU hadde gleden av å nominere kandidaten til NFAs skribentpris for 2019. Utdelingen er utsatt til Allmenntmedisinsk våruke 2021.

*Frode deltok igjen i kurskomiteen til Folkehelseinstituttets vaksinekurs for leger, arrangert første gang i november 2019. Årets kurs ble avholdt på Zoom 12.-13. november, til gode tilbakemeldinger fra deltakerne.

*NFA har bedt oss jobbe mer med grunnutdanningen for leger. Som ledd i dette leverte vi i januar en høringsuttalelse til Grimstadutvalgets rapport vedr. økning av kapasiteten for legeutdanning i Norge. Der stiller vi oss bak den foreslåtte økningen, berømmer at man vil utvide praksisperiodene i allmenntmedisin, og spiller inn at allmenntmedisinen også kan spille en langt større rolle i den grunnleggende innlæringen av kliniske ferdigheter (uketjeneste).

*WONCAs åpne arrangementer og kongresser er forhåndsgodkjent av Fond 2 til etterutdanning. Relevant for alle involvert i undervisning av allmenntmedisin er arrangementene til Euract, den europeiske foreningen for lærere i allmenntmedisin: <https://euract.woncaeurope.org/>. Årets kongress i Budapest er koronutsatt til 24-25.09.21. Nestleder i AU Odd Martin Vallersnes er den norske representanten for Euract.

Lillehammer, 13.01.21

Frode Oosterling
Leder Allmenntmedisinsk utdanningsutvalg

9.4 Allmenntmedisinsk klassifikasjonsutvalg, AKU

AKU skal i nært samarbeid med styret arbeide for å fremme allmenntmedisinsk kode- og klassifikasjonssystemer for bruk i praksis, kvalitetsutvikling og forskning. AKU møter i internasjonalt kontaktmøte (se § 3-4-7), men forholder seg for øvrig som et underutvalg.

AKU består etter valget i 2020 av tre medlemmer. Leder og en av medlemmene skal også representere Norsk forening for allmenntmedisin i WONCA International Classification Committee (WICC).

Utvalgets leder: Bjørn Gjelsvik

Nestleder: Øystein Hetlevik. Hetlevik overtok som nestleder i mai 2019.

Medlem: Øyvind Stople Sivertsen.

AKU har hatt 3 møter i 2020. Pga pandemien har alle foregått digitalt. Vi har fortsatt hatt tett kontakt med styret i spørsmål som gjelder klassifikasjon og koding, bl.a. utvikling og bruk av koder under pandemien. Det har vært mye aktivitet knyttet til ICPC3, samarbeid med e-Helse og innføring/bruk av SnomedCT.

WICC/konsortiet for ICPC3.

Bjørn Gjelsvik, Øystein Hetlevik og Øyvind Stople Sivertsen deltok på det årlige møtet i Wonca's internasjonale klassifikasjonskomité (WICC) i september 2020. Møtet fant sted i Erlangen, Tyskland, men de fleste deriblant oss deltok digitalt. Mye av diskusjonene i WICC denne gangen dreide seg om gjennomgang av siste versjon av ICPC3. Det ble reist kritikk mot måten WICC var blitt hørt i prosessen på, men flertallet ga klart uttrykk for støtte til det arbeidet som var gjort og så fram til publikasjon av ICPC3. Neste års møte planlegges i september i København.

AKU har fortsatt hatt observatørstatus i konsortiet som jobber med ICPC-3 og slik fått anledning til å følge utvikling av ICPC-3. Bjørn Gjelsvik og Øystein Hetlevik har deltatt.

Arbeidet med ICPC3. Samarbeid med e-Helse.

Det vises også til fjorårets årsrapport for en beskrivelse av hvordan arbeidet er organisert. Det praktiske arbeidet med revisjonen skjer i en konsortium som er ledet av Kees van Boven og Huib ten Napel ved Radboud University i Nijmegen, Nederland. WICC / Wonca har eierskap til ICPC2 og ICPC3, og selger lisenser til land og myndigheter.

Norske helsemyndigheter (nå direktoratet for e-helse) har den norske lisensen for ICPC2 og har sørget for at norske allmennleger benytter ICPC2 i all diagnostikk. Internasjonalt har Norge bidratt bl.a. med å vedlikeholde masterfilen til ICPC2.

NFA har gitt sin prinsipielle tilslutning til norsk deltakelse i konsortiet for ICPC3. Vi har vært meget skuffet over at Direktoratet i 2018 avslo å støtte norsk deltakelse i konsortiet. Det er derfor med stor tilfredshet vi nå kan konstatere at direktoratet har snudd i dette spørsmålet. Direktoratet har nå tatt kontakt med konsortiet for å få på plass norsk deltakelse i form av lisens og forhåpentlig videre deltakelse i utviklings- og vedlikeholdsarbeid. Dette reiser flere spørsmål framover, knyttet til norsk oversettelse og hvordan ICPC3 kan implementeres og tas i bruk i helsetjenesten.

Det har i denne prosessen oppstått usikkerhet om hva vi kan vente oss når det gjelder bruk av kodeverk og terminologi i fastlegetjenesten. AKU har sammen med styret gått i dialog med Direktoratet om dette og har i 2019 og 2020 hatt flere møter med representanter fra e-helse direktoratet. Vår tilnærming er basert på det vi anser som viktige allmenmedisinske prinsipper for sykdomsklassifisering og kodeverk. Dette ble ytterligere klargjort i 2020 da styret etter vårt forslag vedtok et eget policydokument.

NFA ga innspill til Direktoratet vedrørende bruk av Snomed CT i helsetjenesten. AKU deltok i høringsarbeidet. Vi har også deltatt i en prosess som ledes av Anders Grimsmo om utarbeiding av et referansesett av termer til bruk i allmennpraksis. Dette arbeidet pågår i Helseplattformen i Midt-Norge.

Andre aktiviteter.

ICPC2 i videre- og etterutdanningen:

Det ble våren 2020 publisert et e-kurs om ICPC2 og bruk av kodeverk via SKIL/legeforeningen, og AKU bidro i utarbeidelsen av dette. Kurset dekker læringsmål i videreutdanningen og er poenggivende i etterutdanningen. Det er ønskelig at kurset gjøres bedre kjent for å bedre kvaliteten av koding i allmennpraksis.

Kurset har blitt evaluert og det pågår en revisjon.

Oslo 7/3-2021

Bjørn Gjelsvik
Leder.

10 INTERNASJONALT ARBEID

10.1 WONCA World Council

Marte Kvittum Tangen NFAs representant.
Lenke til **WONCA** [World Council](#).

10.2 WICC

10.3 WONCA

WONCA-året 2020 ble preget av omstilling og improvisasjon.

Alle fysiske møteplasser ble avlyst, - inkludert verdenskonferansen som skulle gå av stabelen i Abu Dhabi i november, - der jeg etter planen skulle innsettes som president. Etter en grundig prosess i organisasjonen vedtok vi å utsette overtakelsen og valg av nye styremedlemmer til november 2021. Håpet er at vi da kan møtes til Council og konferanse ansikt til ansikt, men vi planlegger nå for alle scenarier, - inkludert at vi må gjennomføre møtene virtuelt. Det krever endringer i WONCAs lover og vedtekter, dette arbeides med i skrivende stund.

WONCAs sekretariat har flyttet til Brussel fra Bangkok i forbindelse med tiltredelsen av vår nye direktør/CEO Harris Lygidakis 1.november. Prosessen har vært, og er krevende, - mange juridiske og dels politiske utfordringer må løses.

Som forberedelse til presidentperioden, har NFA etablert en referansegruppe for meg i pågående arbeidet. Takk til Guri Rørtveit, Esperanza Diaz, Peder Halvorsen, Bjørn Hoffmann og Anette Fosse for at de har stilt seg til rådighet sammen med leder Marte og NFGP president Johann A Sigurdsson. Av åpenbare grunner er arbeidet i denne gruppen enda på startstadiet.

[WONCAs årsrapport gir et utfyllende bilde av aktivitetene i løpet av det akademiske året 2019/2020.](#)

Aktivitetene gjennom høstsemesteret 2020 har fortsatt i tråd med det som er beskrevet for våren 2020, blant annet med virtuelle «besøk» hos medlemsorganisasjoner og ulike nettverk i WONCAs mange regioner, og i organisasjoner vi samarbeider med.

Sommeren 2020 ble jeg invitert til WHO Europas «koronakommisjon» som en av 17 medlemmer, - som den eneste praktiserende helsearbeider. Kommisjonen skal gi anbefalinger til WHO Europe Regional Committee (generalforsamlingen for de 53 WHO Europe medlemslandene) i september 2021.

Dette vervet er prestisjefyllt, politisk utfordrende, - men invitasjonen er fremfor alt en anerkjennelse av primærhelsetjenestens generelt, og allmenmedisinens betydning spesielt. Det er også en anerkjennelse av WONCAs rolle i den helsepolitiske debatten som nå pågår for fullt.

I denne forbindelse ble jeg også invitert til Helsedirektoratet for å presentere arbeidet for direktoratets ansatte i desember.

Mer om kommisjonen [kan leses her](#)

[Oppslag i Tidsskriftet](#)

Våren 2020 ble jeg invitert av OECD som medlem i «advisory board» for The PaRIS Survey, et globalt prosjekt for å kartlegge primærhelsetjenestens rolle i oppfølging av kronisk syke. Arbeidet er interessant, og det er svært viktig av allmenlegens perspektiver og tilnærming blir belyst i spørreundersøkelsen.

[Mer om PaRIS her](#)

I WONCA Europe leder jeg en gruppe som arbeider med «Core Values». Arbeidet nærmer seg slutten, og resultatet skal presenteres for Council i juli i år. Det er gledelig å oppleve at diskusjonen om verdigrunnlaget for profesjonen vår er levende. Uten et verdigrunnlag er vi i fare for å forringe vår faglig identitet og dermed det som gjør at allmenmedisinen faktisk virker i arbeidet for å bedre befolkningens helse.

Jeg deler med glede en artikkel som ble publisert på årets siste dag, - den beskriver arbeidet som nylig er gjort av det nordiske fellesskapet. Takk til Johann A Sigurdsson for ledelse.

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/02813432.2020.1842676?needAccess=true>

Declaration: Core Values and Principles of Nordic General Practice/Family Medicine /NFGP:

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/02813432.2020.1842674?needAccess=true>

Jeg takker NFAs leder og sekretariat for godt samarbeid og støtte gjennom det siste, krevende året.

Gjennom jevnlig kontakt både skriftlig og fysisk utvikler vi en solid bro fra Norge til det internasjonale arbeidet i WONCA, - både på det nordiske, europeiske og globale nivået.

Oslo 5.januar 2021

Anna Stavdal, MD

President-Elect WONCA World

Past President WONCA Europe

Email: anna.stavdal@wonca.net

Twitter: @AStavdal

LinkedIn: www.linkedin.com/in/annastavdal

10.4 EquiP, Europeisk allmenmedisinsk kvalitetsutvalg i WONCA

10.5 EURIPA (European Rural and Isolated Practitioners' Association)

10.6 Vasco da Gama Movement og Nordic Young General Practitioners

Vasco da Gama Movement (VdGM) er et nettverk i Wonca Europe med målsetning om å samle leger i spesialisering i allmenntmedisin (ALIS), og leger som er i de fem første årene etter spesialistgodkjenning.

VdGM pleier å arrangere prekonferanse i forkant av den allmenntmedisinske kongressen Wonca Europe i tillegg til et årlig forum som skal bringe nye allmenntleger sammen for å dele erfaringer og kunnskap. VdGM har liaison officers i de fleste organisasjoner underlagt WONCA, samt arbeidsgrupper med fokus på arbeidsutveksling, forskning, utdanning og nettverksbygging. Ingvild Vatten Alsnes er delegat fra NFA i VdGM. Øyvind Stople Sivertsen er National Exchange Coordinator (NEC) for Norge i VdGM.

Nordic Youth General Practitioners (NYGP) har tilsvarende målsetning. I tillegg til å bestå av representanter fra de nordiske landene har også yngre leger fra Baltikum møterett. NYGP er underlagt og støttes økonomisk av Nordic Federation of General Practitioners. NYGP står ansvarlig for prekongress for yngre leger før Nordisk kongress for allmenntmedisin. NYGP har nylig laget en anbefaling for spesialiseringssløpet i allmenntmedisin:

https://www.nfgp.org/flx/nfgp/nygp/nygp_statements/

Katrina Tiballs og Ingvild Vatten Alsnes er norske representanter i NYGP. Alsnes og Tiballs er ansvarlige for at det arrangeres prekongress i forkant av Nordisk kongress i allmenntmedisin i Stavanger (som er utsatt fra 2021 til 2022), og Ingvild Vatten Alsnes er med i hovedkomiteen i Nordisk kongress i allmenntmedisin.

10.7 EURACT

Pandemien har også preget EURACTs arbeid i året som gikk.

Rådsmøtet som skulle ha funnet sted i Kiev i april ble avlyst. Rådsmøtet i september ble avholdt digitalt.

Da pandemien brøt ut, gjorde vi en rask kartlegging av hvordan allmenntmedisinere i de ulike landene håndterte utbruddet. Rapporten er publisert på EURACTs nettside.

<https://euract.woncaeurope.org/sites/euractdev/files/documents/resources/documents/euractquickcovid-19studyreport2020.pdf>

Vi holder også på med en større spørreundersøkelse om hvordan pandemien påvirker allmenntmedisnutdanning på alle nivå, dvs. i grunnutdanningen, spesialiseringen og etterutdanningen. Flere EURACT-medlemmer i Norge bidrar her med sin ekspertise. En kort beskrivelse av prosjektet er publisert i *Education for Primary Care*, se vedlegg eller

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14739879.2020.1755609>

EURACTs tredje utdanningskonferanse som skulle ha funnet sted høsten 2020 i Budapest ble utsatt til 2021. Nye datoer er 24-25. september 2021. Stedet er fortsatt Budapest.

I tillegg har jeg deltatt i arbeidet med å utforme dokumentet *European Education Requirements for the Undergraduate General Practice/Family Medicine Curriculum*, som er EURACTs anbefalte standard for omfang og utforming av allmennt medisinsk undervisning i europeiske grunntutdanninger i medisin. Dokumentet ble nylig ferdigstilt og vil fremmes i og av WONCA. <https://euract.woncaeurope.org/sites/euractdev/files/documents/publications/others/bmeeducation-requirements-151220finalwith-we.pdf>

Medlemstallet for 2020 i Norge er 59. En betydelig del av kontingenten går til økonomisk støtte til kolleger i økonomisk svakere land for å delta på kurs og konferanser arrangert av EURACT.

EURACT organiserer kurs for veiledere i spesialistutdanningen over tre trinn, samt kurs i evaluering av utdanningskandidater og studenter i praksis. Dette kan være relevant for NFAs medlemmer nå som individuell veiledning er innført i spesialiseringen i allmennt medisin i Norge.

Oslo 8. januar 2021
Odd Martin Vallersnes

10.8 EGPRN (European General Practice Research Network)

EGPRN har som målsetning å være en møteplass for å diskutere og utvikle allmennt medisinsk forskning. Nettverket oppfordrer til og tilrettelegger for internasjonalt forskningssamarbeid, og tilbyr kurs i forskningsmetodikk. Det er mulig å søke om økonomisk støtte til forskningsprosjekter gjennom nettverket. EGPRN organiserer to konferanser per år i varierende europeiske land. Torunn Bjerve Eide er norsk representant og rådsmedlem siden 2019, og er også medlem i EGPRNs Research Strategy Committee (RSC)

Aktiviteten i EGPRN gjennom 2020 har vært preget av Covid19-pandemien. Den planlagte konferansen i Gøteborg i mai måtte avlyses, og konferansen som var planlagt i Istanbul i oktober måtte avholdes digitalt. Det ble avholdt digitale rådsmøter og møte i RSC i mai og i november der Norges representant deltok. Neste konferanse vil bli organisert i mai 2021 fra Halle i Tyskland, men vil avholdes digitalt.

EGPRN utlyste ekstraordinære forskningsmidler for Covid19, og har bevilget støtte til to prosjekter. Øvrige EGPRN-tilknyttede forskningsprosjekter har i stor grad hatt fremdrift som planlagt, men det har vært mindre søknader til nye prosjekter enn vanlig. Norge har representant i planleggingsgruppen for «The EconGP migration

study» som vil se på årsaker til at europeiske allmennleger velger å studere eller jobbe i andre land.

10.9 Europrev

Europrev (European network for prevention and health promotion in family medicine and general practice) er underlagt Wonca Europe. De avholder to møter i året, et på Wonca Europe og et på deres årlige konferanse i Porto. På grunn av Covid-19 har det ikke vært aktivitet i gruppen annet enn på mail i 2020. Ingvild Vatten Alsnes representerer NFA i Europrev.

10.10 Vasco da Gama Movement og Nordic Youth General Practitioners

Vasco da Gama Movement (VdGM) er et nettverk i Wonca Europe med målsetning om å samle leger i spesialisering i allmenntmedisin (ALIS), og leger som er i de fem første årene etter spesialistgodkjenning.

VdGM pleier å arrangere prekonferanse i forkant av den allmenntmedisinske kongressen Wonca Europe i tillegg til et årlig forum som skal bringe nye allmennleger sammen for å dele erfaringer og kunnskap. VdGM har liaison officers i de fleste organisasjoner underlagt WONCA, samt arbeidsgrupper med fokus på arbeidsutveksling, forskning, utdanning og nettverksbygging. Ingvild Vatten Alsnes er delegat fra NFA i VdGM. Øyvind Stople Sivertsen er National Exchange Coordinator (NEC) for Norge i VdGM.

Nordic Youth General Practitioners (NYGP) har tilsvarende målsetning. I tillegg til å bestå av representanter fra de nordiske landene har også yngre leger fra Baltikum møterett. NYGP er underlagt og støttes økonomisk av Nordic Federation of General Practitioners. NYGP står ansvarlig for prekongress for yngre leger før Nordisk kongress for allmenntmedisin. NYGP har nylig laget en anbefaling for spesialiseringssløpet i allmenntmedisin:

https://www.nfgp.org/flx/nfgp/nygp/nygp_statements/

Katrina Tiballs og Ingvild Vatten Alsnes er norske representanter i NYGP. Alsnes og Tiballs er ansvarlige for at det arrangeres prekongress i forkant av Nordisk kongress i allmenntmedisin i Stavanger (som er utsatt fra 2021 til 2022), og Ingvild Vatten Alsnes er med i hovedkomiteen i Nordisk kongress i allmenntmedisin.

10.10 Nordic Federation of General Practice

Se oppdateringer her: <https://www.nfgp.org/>

11 FAGGRUPPER

11.1 Faggruppe for astma og KOLS

Medlemmer:

Geir Einar Sjaastad (leder), Anders Østrem, Kristian Høines, Anita Jacobsen, Hasse Melbye, Knut Weisser Lind, Beraki Ghezai, Jørn Ossum Gronert, Arnulf Langhammer, Jon Arild Aarskog, Kari Oanes, Navnit Rattan, Ola Storrø og Torbjørn Øien.

Gruppen jobber med tungpust i vid forstand, ikke bare med de obstruktive lungesykdommene, men også med tilgrensende områder som allergi, røykavvenning, luftveisinfeksjoner og hjertesvikt.

Møter

Vi har i løpet av året holdt hovedkontakten via e-mail og telefonmøter, men har også avholdt et fagseminar. Flertallet av gruppen har også hatt drøftelser under kursene innen fagområdet, der de fleste også har deltatt som forelesere.

Aktivitet

Arbeidet med kolsveileder for allmennpraksis etter mal for astmaveilederen har på grunn av endringer i GOLD, coronasituasjonen og økonomi blitt noe forsinket. Man har likevel fortsatt arbeidet og sikter på utgivelse i 2021.

Gruppen har også i år samarbeidet med nettverket Lunger i Praksis rundt Lungedagene i Oslo samt emnekurs i Bergen, men har ikke organisert egne kurs i år.

Flere fra gruppen deltar i forskning og har fått publisert artikler. Noklus ønsker videre å fortsette samarbeidet rundt spirometri. Det er også planlagt møte i 2021 med produsenter av spirometriapparater med sikte på forbedring av informasjonspresentasjonen.

11.2 Faggruppe for XXXXXXXXXX svangerskap og barns helse

Medlemmer: Kari Løvendahl Mogstad (leder), Berit Marie Lien, Christine Agdestein, Finn Høivik

Faggruppen har kun hatt digital kontakt i 2020.

Aktivitet:

NFAs representant i Rådgivningsgruppen for Livmorhalsprogrammet: Kari Løvendahl Mogstad

NFAs representant i Helsedirektoratets referansegruppe; Innføring av tidligultral lyd og NIPT: Kari Løvendahl Mogstad)

Gruppen, flere sammen, eller individuelt, har bidratt med flere debattinnlegg, både i rikspresen og lokalpressen, om temaer som har vært relevante for gruppens engasjementsområde. Dette har vært relevant, og vurdert som viktig, i lys av pågående diskusjoner omkring svangerskaps-fødsels og barselomsorgen. Gruppen har ansett det som viktig å belyse fastlegenes rolle innen denne omsorgen, for at kvinnehelse og svangerskapsomsorg skal forbli en fastlegeoppgave. Dette er viktig arbeid for fremtiden av fastlegerollen. Vi er svært glade for at det er arbeidet med et Policydokument om dette temaet.

Gruppen har sendt mail til HOD og Helsedirektoratet i fjor, for å belyse den ovennevnte bekymringen på vegne av helheten og kontinuiteten i faget vårt.

Kari Løvendahl Mogstad har vært foredragsholder på flere grunnkurs i regi Legeforeningen, innen temaet svangerskapsomsorg i allmennpraksis

To medlemmer av gruppen har hatt praksisbesøk av stortingsrepresentanter; Berit Marie Lien hadde besøk av Lene Westgård Halle fra Høyre. Kari Løvendahl Mogstad hadde besøk av Guro Angell Gimse fra Høyre.

Gruppen planlegger emnekurs innen svangerskaps- og barselomsorg, for fastleger, i 2021

Christine Agdestein, har blant annet i lys av sitt engasjement, startet med et forskningsarbeid, innen temaet barselomsorgen.

Gruppen har et stort engasjement, og har også ytret ønske om å bli benyttet i enda større grad, av styret i NFA, innen temaer og fag som er relatert til gruppens fagområde.

Kari Løvendahl Mogstad,
Leder

11.3 Faggruppe for distriktsmedisin

11.4 Faggruppe for EPJ og elektronisk samhandling

Faggruppen for EPJ og elektronisk samhandling i NFA ble opprettet i 2010, etter initiativ fra Janecke Thesen og Inger Lyngstad. Gruppen drives på idealistisk grunnlag, uten støtte fra farmasøytisk eller medisinsk-teknisk industri. Gruppen ble først ledet av Inger Lyngstad frem til 2014. Susanne Prøsch overtok ledervervet i 2014. Et viktig mål for gruppen er å rekruttere allmennleger til å delta i ehelseprosjekter for å sikre tilstrekkelig innflytelse og forankring av nye ehelse-løsninger som allmennleger skal bruke. Gruppens deltakere er involvert i små og store ehelse-prosjekter, både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Satsningsområdet for 2020 ble bestemt på årsmøtet i 2019: Pasientens legemiddelliste.

Pr 31.12.20 besto faggruppen av 76 medlemmer, hvorav 71 jobber helt eller delvis som allmennleger og 5 medlemmer jobber ikke lenger i allmennpraksis, men er medlem av NFA. I 2020 fikk faggruppen 4 nye medlemmer og 4 medlemmer sluttet. Det betyr at oppgitt medlemstall i årsmeldingen for 2019 ikke var helt korrekt. Årets tall er kvalitetssikret etter nøye gjennomgang.

På vårt diskusjonsforum Ref_EPJ_ES på Google groups, har vi i tillegg gleden av å ha med deltakere med annen bakgrunn. Her deltar 14 fra Direktoratet for eHelse, 9 forskere fra hhv NTNU, OUS, SSHF, UiT, UiO og Ørebro Universitet, 8 private spesialister, 8 deltakere fra Legeforeningen, 6 sykehusleger, 4 fra Norsk Helsennett, 3 fra Statens Legemiddelverk, 2 fra Helseplattformen, 2 fra SKIL, 2 kommuneoverleger, 1 fra FHI, 1 samhandlingsoverlege og 1 fra Statens undersøkelseskommissjon for helse- og omsorgstjenesten.

På diskusjonsforumet deltar også representanter fra aspit, apertura, cgm, diffia, dips, helseboka.no, ledidi, medevent, medrave, pridok, remin og smartsam.

Det har vært 600 meldinger på epostlisten i 2020, et stabilt antall fra 2019 med 594 meldinger.

Hjemmesiden vår heter Legesidene for IT i helsevesenet, www.refepj.no, på Google Nettsteder. Den blir betalt for av Linn Brandt med ca 100 kroner pr år. Det var 1400 treff på hjemmesiden i 2020, fordelt på 1200 brukere. Dette er videre nedgang fra tidligere år, og årsaken er manglende ressurser til å vedlikeholde sidens innhold.

Årsmøtet ble holdt 24.11.2020 på Teams. 12 medlemmer og 2 observatører deltok. Referatet ligger på www.refepj.no.

EPJ-løftet

EPJ-løftet har sin egen presentasjon på www.ehelse.no.

Styringsgruppen for EPJ-løftet har tre representanter fra Legeforeningen: Eirik Nicolai Arnesen (sekretariatet), Inger Lyngstad (NFA) og Egil Johannesen (NFA).

Faggruppens medlemmer har også i 2020 vært tungt engasjert i EPJ-løftet, i alfabetisk rekkefølge: Ivar Halvorsen, Regin Hjertholm, Egil Johannesen, Jan Robert Johannessen, Bent Asgeir Larsen, Axel Einar Mathiesen, Per Kristian Opheim, Susanne Prøsch, Lars Wefring, I tillegg til å delta i delprosjektene i EPJ-løftet, er det flere som piloterer løsningene i eget EPJ.

Direktoratet for ehelse overtok 1.1.20 ansvaret med å administrere brukerrepresentantene i EPJ-løftet, gevinstrealiseringsarbeidet og ansvaret for innføring av prosjektene. SKIL hadde tidligere dette ansvaret siden 1.1.17.

EPJ-løftets protokoll fra 1.7.2020 avsatte NOK 17 millioner (uendret beløp fra 2014) til følgende 5 prosjekter: Pasientens legemiddelliste i Helse Vest, Identifikasjon av risikopasienter for vaksinerings mot SARS-CoV-2, Integrasjon MSIS-melding, Timebok for booking av tjenester utført av annet personell og Integrasjon Edit-prosjekt (blå-resept-søknader)

Engasjement i andre eHelseprosjekter:

Akson i Agderregionen: Anton Rodahl

Covid-19-tiltak: Ole Andreas Bjordal, Axel Einar Mathiesen, Regin Hjertholm, Jan Robert Johannessen, Bent Larsen

eMultidose: Ole Andreas Bjordal, Regin Hjertholm, Tor Magne Lund

Exercise is Medicine, datainnsamling, pilot: Jan Robert Johannessen

Hackaton med norske leverandører og NHN: Regin Hjertholm og Jan Robert Johannessen

Kodeverk PHT, referansegruppe: Robert Johannessen

MSIS klinikermelding, FHI: Regin Hjertholm og Robert Johannessen

Nytt EPJ i Bergen kommune: Regin Hjertholm

Pasientens legemiddelliste: Ole Andreas Bjordal, Regin Hjertholm, Egil Johannesen, Bent Larsen, Inger Lyngstad

Regional EPJ HSØ/Kjernejournal-funksjonell/klinisk arbeidsgruppe: Bent Larsen og Inger Lyngstad

Sentral forskrivingsmodul: Ole Andreas Bjordal, Regin Hjertholm, Egil Johannesen, Bent Larsen, Inger Lyngstad, Odd Lauvskard

Strakstiltak Adresseregister, aksjonsgruppe Vest: Regin Hjertholm

Triageringsprosjektet i Helsedirektoratet og Direktoratet for ehelse: Kjartan Olafsson, Torgeir Hoff Skavøy, Nicolas Øyane

Kurs:

Forelesning i kurs i informatikk ved UiB: Robert Johannessen

Webinar om videokonsultasjon for fastleger, UiSN, Norway Health Tech, HelseHub i viken: Lars Røssel Ødegaard

Kurs om Videokonsultasjoner for Dr Dropin: Lars Røssel Ødegaard

SKIL og Nicolas Øyane har utviklet digitale kurs for å øke digital kompetanse hos fastleger i tråd med intensjonen bak denne faggruppa:

- Beslutningsstøtte knyttet til Covid-19

- Opplæring i eResept og Pasientens legemiddelliste. Kurset er også anbefalt læringsaktivitet
- Vårt EPJ-løft (ble tatt ut ila 2020 pga manglende finansiering av oppdateringer)

Presentasjoner og bidrag på konferanser:

EHiN-2020:

Regin Hjertholm deltok i «Pasientens legemiddelliste»

Bent Larsen deltok i «Felles språk og SNOMED CT»

Ivar Halvorsen deltok i «Helsenorge.no – Forfriskende data, eller placebo?»

Lars Røssel Ødegaard deltok i «Digital kompetanse hos klinikere»

Representasjon i utvalg:

Dokumentdeling i Kjernejournal: Torgeir Hoff Skavøy

eHealth Stakeholdergroup EU: Kjartan Olafsson

eMultidose Helse Vest/Bergen kommune, styringsgruppe: Torgeir Hoff Skavøy

Endringsrådet for eResept: Egil Johannesen

Forprosjekt Nasjonal kommunal løsning Akson: Kjartan Olafsson og Torgeir Hoff Skavøy.

Helsenorge.no produktstyre: Kjartan Olafsson

HelseVest IKT: Dips Interactor, eResept, eMultidose og PLL: Regin Hjertholm

IHR-DIPS Interactor Helse Vest: Khoa Duong og Regin Hjertholm

Kjernejournal til sykehjem og hjemmetjenester, styringsgruppe: Inger Lyngstad

KS ehelse faggruppe: Regin Hjertholm

Legeforeningens IT-utvalg: Peter Christersson, Ivar Halvorsen, Egil Johannesen, Inger Lyngstad, Kjartan Olafsson (leder), Susanne Prøsch, Torgeir Hoff Skavøy

Modernisering folkeregister, referansegruppe konsument: Inger Lyngstad

Nasjonalt e-helsestyre, NEHS: Ivar Halvorsen (repr. Legeforeningen)

Norsk helsenett styre: Kjartan Olafsson

NUIT, Nasjonalt utvalg for IT-prioritering i helse og omsorgssektoren: Egil Johannesen (repr. Legeforeningen)

Områdeutvalg for digital samhandling: Torgeir Hoff Skavøy

Pasientens legemiddelliste, styringsgruppe pilot i Helse Vest: Torgeir Hoff Skavøy

SamUT, Samordningsutvalg for meldingsutveksling: Susanne Prøsch (repr. NFA)

Teknisk beregningsutvalg for nasjonale ehelseløsninger: Egil Johannesen

Utvalg for tjenestetyper til adresseregisteret: Susanne Prøsch (repr. Legeforeningen)

Workgroup eHealth UEMO: Kjartan Olafsson

Addendum 2019:

Helsedirektoratet og Direktoratet for ehelses prosjektgruppe om ekonsultasjoner og triage hos fastlege: Nicolas Øyane

Høringsuttalelser:

Ingen i 2020.

I mediene:

Kronikk av Susanne Prøsch, Dagens medisin, 29.01.2020

[Akson: Som man roper i skogen, får man svar - Debatt og kronikk - Dagens Medisin](#)

Tilsvar fra Susanne Prøsch, Dagens medisin, 15.02.2020

[Pliktøvelser fra KS og Direktoratet for e-helse - Debatt og kronikk - Dagens Medisin](#)

Tilsvar til Susanne Prøsch, Dagens medisin, 18.02.2020

[KS beklager uttalelse mot kommuneoverlege - Nyheter, IKT - Dagens Medisin](#)

Uttalelse fra Susanne Prøsch, Kommunal rapport, 04.03.2020

[Uklart hvor mye e-journal vil koste kommunene • Kommunal Rapport \(kommunal-rapport.no\)](#)

Uttalelse fra Kjartan Olafsson, Dagens medisin, 11.03.2020

[Ber fastlegene skaffe seg video umiddelbart - Nyheter, Primærhelsetjeneste - Dagens Medisin](#)

Uttalelse fra Kjartan Olafsson, Dagens medisin, 16.03.2020

[Nå utvides taksten for fastleger som gjør konsultasjoner på telefon og video - Nyheter, IKT - Dagens Medisin](#)

Artikkel av Bent Asgeir Larsen, Tidsskrift for Den norske legeforening, 26.3.2020

<https://tidsskriftet.no/2020/09/kort-rapport/reseptlegemidler-som-ikke-hentes>

Kronikk av Susanne Prøsch, Dagens næringsliv, 17.05.2020

[Innlegg: Den stille våren i norsk e-helse | DN](#)

Uttalelse fra Susanne Prøsch, Dagens medisin, 25.05.2020

[Legeforeningen kritisk til beregninger om journal-løsning - Nyheter, Politikk og økonomi, IKT - Dagens Medisin](#)

Uttalelse fra Susanne Prøsch, Aftenposten, 25.05.2020

[Full strid om gigantisk dataprojekt for Kommune-Norge \(aftenposten.no\)](#)

Debatt deltakelse, Kjartan Olafsson, Dagsnytt 18, NRK Nyheter, 10.06.2020

<https://radio.nrk.no/serie/dagsnytt-atten/sesong/202006/NMAG03011520>

Uttalelse av Susanne Prøsch, Aftenposten 15.07.2020

[Konsulentmillionene \(aftenposten.no\)](#)

Debattinnlegg av Susanne Prøsch, Aftenposten, 22.07.2020

[Det Direktoratet for e-helse ikke forteller | Susanne Prøsch \(aftenposten.no\)](#)

Innlegg av Kjartan Olafsson, Sykepleien, 05.05.2020
[– Legeforeningen vil ha en bedre kommunal journalløsning \(sykepleien.no\)](#)

Uttalelse fra Peter Christersson, Stavanger Aftenblad 09.10.2020
[Stavanger-lege slår alarm om gigantisk pasientprosjekt \(aftenbladet.no\)](#)

Uttalelse fra Marte Kvittum Tangen, Dagens medisin, 18.11.2020
[Fastlegene vil ha ny versjon av «gammelt» diagnoseverktøy - Primærhelsetjeneste - Dagens Medisin](#)

Innlegg av Susanne Prøsch, Tidsskrift for Den norske legeforening, 14.12.2020
E-helse? [Susanne Monica Prøsch | Tidsskrift for Den norske legeforening \(tidsskriftet.no\)](#)

Faggruppens medlemmer deltar også aktivt på Facebooksidene Allmennlegeinitiativet, Infobruk brukerforum, For oss som bruker CGM journal på jobb og The eHealth&mHealth Group.

Susanne Prøsch' twitterkonto med ehelsestoff fikk et raskt økende antall følgere fra 30 til 450 i 2020.

11.5 Faggruppe for farmakoterapi i allmennpraksis

Gruppen har i 2020 bestått av:
Vegard Dokka, Wenche Haugen, Ketil Arne Espnes (leder fra 29/10-20) og Roar Dyrkorn (leder til 28/10-20).

Gruppen har ikke hatt noen fysiske møter i løpet av året. Medlemmene deltar i aktiviteter på hver sin front og ved høringer kommuniserer vi på e-post. Vi har vært med i enkelte terapi-diskusjoner med medlemmer av styret i NFA.

Gruppen har også i 2020 vært med på å gi innspill til høringsuttalelser, både via NFA og gjennom andre kanaler der medlemmene er representert.

Leder Roar Dyrkorn har representert NFA i Rådet for legemiddelinformasjon, og Ketil Arne Espnes er varamedlem i samme råd. Dette er samarbeidsorganet mellom Legeforeningen og legemiddelindustrien hvor man i hovedsak behandler klagesaker angående legemiddelinformasjon fremmet for leger innen forskjellige fagområder. Hvert år blir en rekke firma bøtelagt for overdreven, udokumentert optimisme rundt legemiddelbruk.

Flere av gruppens medlemmer sitter i utvalg, råd og faggrupper både lokalt, regionalt og nasjonalt. Ved flere anledninger har gruppens medlemmer representert NFA og/eller Legeforeningen i møter med offentlige myndigheter og andre.

Espnes og Dyrkorn deltok i Helsedirektoratets utprøving av ny veileder for vanedannende legemidler i februar 2020.

Dyrkorn og Espnes har i 2020 fortsatt arbeidet med KUPP (kunnskapsbaserte oppdateringsvisitter) med en-til-en besøk hos fastleger. Haugen sitter som NFA sin representant i KUPPs nasjonale styringsgruppe.

Den nye kampanjen som startet høsten 2019 dreier seg om «Riktigere bruk av opioider ved langvarige ikke-maligne smerter». Pga. pandemi-situasjonen ble opioid-kampanjen avbrutt 12/3-2020, men har fra sommeren 2020 blitt tatt opp igjen i form av videobesøk.

Gruppen ønsker seg flere aktive medlemmer og håper på større aktivitet i 2021. Vi har klart å verve Frode Edvardsen som nytt medlem i gruppa, og har avholdt vårt første møte i 2021 som Teams-møte 8/1.

En aktuell sak å engasjere seg i er det vedvarende store problemet med legemiddelmangelsituasjoner.

Helfos endring av søknadsprosedyren for individuell refusjon (§3) gir manglende innsyn og økt saksbehandlingsansvar til fastlegene, dette er en sak som vil være viktig for flere faggrupper og spesialiteter.

Medlemmenes faglige verv i 2020:

Ketil Arne Espnes:

1. Varamedlem, Rådet for vurdering av legemiddelinformasjon
2. Rådgiver, Nasjonalt Bestillerforum og Nasjonalt Beslutningsforum, Helse Midt-Norge, RHF
3. Medlem, SFM: Medisinsk faglig arbeidsgruppe, Norsk Helsenett
4. Medlem, Helsefaglig Rådgivningsgruppe: Bruk av PLL i praksis, Norsk Helsenett

Roar Dyrkorn:

1. Medlem av Rådet for legemiddelinformasjon DnIF/LMI
2. Medlem av kjernegruppen av kliniske eksperter ved Legemiddelverket

Frode Edvardsen:

1. Medlem, Legemiddelkomitéen, St. Olavs hospital

Wenche Haugen:

1. Fastlegerepresentant for NFA i styringsgruppen for KUPP

Trondheim, 29.03.2021

Roar Dyrkorn

Ketil Espnes

11.6 Faggruppe for fysisk aktivitet og kosthold som medisin

11.7 Faggruppe for gastroenterologi

11.8 Faggruppe for gynekologi

Medlemmer:

Marianne Natvik(leder), Kari Løvendahl Mogstad, Sara Kalstad, Kiana Kasiri

- Gruppen er fortsatt litt i dvale, som enkeltpersoner er vi aktive, men gruppen som helhet trenger flere medlemmer og litt ny/mer energi.

Motivasjon:

Vi er opptatt av at problemstillinger innen gynekologi er viktig del av fastlegerollen. Vi ser at oppgavene i dette faget også utføres av jordmødre og gynekologer. Vi ønsker at fastlegene skal kjenne at de engasjerer seg i disse oppgavene og at de opplever at de er gode på kvinnehelse, hormoner og gynekologiske problemstillinger. Vi ønsker å bidra til at fastlegen kjenner seg tryggere i dette faget. Vi ønsker også å bidra til godt samarbeid med jordmødre og gynekologer.

Aktivitet:

Kurs:

Marianne Natvik holdt foredrag på KUPP sitt dagsseminar 131120 om Menopausal hormon terapi. Dette er KUPP sin kampanje i 2020, noe vi synes er veldig viktig og spennende. Dessverre er kampanjen utsatt til våren 2021 pga koronasituasjonen.

Ingen egne kursarrangementer i år, planlegger eventuelt gynkurs under Våruka 2021.

Gruppedeltagelse:

- Kari Løvendahl Mogstad sitter i Rådgivningsgruppen for Livmorhalsprogrammet som representant for NFA. Hun har kommet med innspill fra gruppen til det forumet.
- Marianne Natvik sitter som representant i Regional arbeidsgruppe for implementering av HPV primærskanning, HSØ.
- Marianne Natvik sitter som en av 4 representanter fra NFA i tverrfaglig gruppe arrangert av Helsedirektoratet som gjennomgår retningslinjene for svangerskapsdiabetes.
- Marianne Natvik deltar fra høst 2020 i arbeidsgruppen for de Nasjonale faglige retningslinjer for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten, gruppen for genitale infeksjoner.

- Kiana Kasiri deltar i Prosjektgruppen «Eldre og seksuell helse», ledet av Sex og Politikk.

Livmorhalscreeningprogrammet / #sjekkdeg-kampanjen

I forkant av kampanjen i år ble det gjort en innsats med støtte fra NFA ved Marte Kvittum Tangen for å løfte frem fastlegen som den helsepersonen kvinnen skal oppsøke for å ta livmorhalsprøve.

Vi har i samarbeid med Kreftforeningen redigert brevet som sendes ut til kvinnene for å minne dem på å ta Livmorhalsprøven.

Kampanjen ble arrangert september 2020, uke 36. Den ble mer synlig enn i fjor. Kreftforeningen brukte aktivt sosiale media og fikk også innlegg på God Morgen Norge. Det var lurt å legge kampanjen til én uke, ikke hele september, konsentrere oppmerksomheten.

#sjekkdeg-kampanjen hadde som motto i år;

«Ring legen, ta livmorhalsprøve og unngå livmorhalskreft. #sjekkdeg»

- Fastlegen løftes frem som kontaktperson også her. Veldig bra!

Vi blir glade for å se at flere fastleger og fastlegekontorer rundt om i Norge laget oppmerksomhet rundt den både ved leserinnlegg og ved stunt/arrangementer på legekontorene. Takk for deres engasjement!!!

Kreftforeningen arrangerte et webinar der Marianne Natvik og Ameli Tropé, leder for livmorhalscreeningprogrammet, deltok i et panel med spørsmål fra publikum.

Facebookgruppen Faggruppe for gynekologi

Deler relevante artikler og temaer når det er aktuelt.

Skrevet av Marianne Natvik, 290121.

11.9 Faggruppe i innovasjon

Medlemmer:

Tommy Andreassen (leder), Silje Røssvoll, Thomas Vingen Vedeld, Signe Friborg Hjort, Aleksander Notto Sandnes, Alf Bjarte Stausland Johnsen.

Møter

Faggruppen kom i stand etter anmodning fra NFA, og ble etablert juni 2020 – midt i en pandemi som preget det meste av fastlegevirksomheten.

Det har i ikke vært avholdt møter i 2020 i faggruppen etter etableringen, men kontakt per telefon.

Aktivitet

Representanter fra faggruppen har besøkt Innovasjonsavdelingen ved Oslo Universitetssykehus, og idépoliklinikken.

Det har vært avholdt møte med I4-helse ved Universitetet i Agder (helseinnovasjonsarbeidet ved Universitetet) og representanter fra faggruppen, med presentasjon fra begge sider, og drøftinger om muligheter for samarbeid.

Det har vært avholdt møte med helseinnovasjonsarenaen DRIV NTNU og prodekan for innovasjon og phd utdanningen ved NTNU, med presentasjon av arbeid fra begge sider. Det var planlagt deltakelse av innovasjonsavdelingen ved St.Olavs hospital på dette møtet, men grunnet pandemien ble det ikke anledning.

Faggruppen representerte på åpningen av «Helseinn - verksted for integrerte helsetjenesten» på Gjøvik, hvor HelseInn tilbyr kompetanse og verktøy innen innovasjonsmetodikk. Vi har også hatt flere digitale møter med avdelingen for forskning og innovasjon, Sykehus Innlandet og HelseInn, med presentasjon av hverandres arbeid og drøfting om mulig samarbeid.

Noen av innovasjonsprosjekter som noen av gruppens medlemmer er involvert i:
Deltakelse i pilotprosjektet Primærhelseteam pilot med utvikling av PHT-metode
Utprøvd GPS for hjemmeboende demente
Utprøvd Comppro videosystem for hjemmeboende skrøpelige
PDSA av farmasøyt samarbeid skrøpelige multimorbide pasienter
Teknisk pilot for NMD multidosesamarbeid via epj og PLO meldinger
Telma digital hjemme oppfølging med responsenter på legesenteret
Nasjonalt velferdsteknologi-program Hjemme oppfølging
Pilot senter for COVID app – browser respons senter på legesenter
CGM Kontinuerlig glukose monitor med oppfølging fra diabetes veileder
legesenteret.
Utviklings av kommunikasjonsverktøy NAV i forhold til
arbeidsavklaringspengesøknader
Pilotering OMHU journalsystem for pasienter med utviklingsforstyrrelser
Utvikling av kommunikasjonsverktøy med barnevernstjenesten
Tjenesteutvikling for funksjonshemmedes helsetjenester
Utvikling av kompetansebro / nettverk 3-2-1 linjetjeneste utviklingshemmede
Browserbasert ekg monitorering i sanntid på hjemmeboende.
Browserbasert auskultasjon i sanntid på hjemmeboende.
Videosamarbeid med sårpoliklinikken på sykehuset,
Videosamarbeid med kommunal hjemmesykepleie og hjemme oppfølging
Videosamarbeid med boliger for utviklingsforstyrrelser
Utvikling av logistikk utenfor legekantor / informasjon som styring av pasientstrøm
Administrativt tatt i bruk EHF faktura / Visma / Forenkling av regnskapsoppfølging
/ fakturering
Bruk av digitale medier for å styre pasient logistikk
Test av altinn og digipost som kommunikasjonsverktøy.

Med vennlig hilsen
T.Andreassen

11.10 Faggruppe i klinisk kommunikasjon

Høydepunkter og ideer:

1: Offisiell overlevering av vår «Håndbok i klinisk kommunikasjon» til NFA ved Marte Kvittum Tangen på «Kurskomitéseminar» på Soria Moria i januar. Den synes å ha blitt ganske populær.

2: Håndboka er første og inntil videre eneste bok i det nye «allmennlegebiblioteket». I tillegg er boka presentert flere ganger i NFA brevene.

<https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-forening-for-allmenntilleggsbiblioteket/kvalitetsarbeid/allmenntilleggsbiblioteket/>

Vi for vår del opplever det som kokret uttrykk for økt fokus og forankring av faget vårt i NFA ,og det er jo mildt sagt inspirerende.

3: Vi driver dessuten lobby virksomhet for å sende ut papirutgaven til alle i veiledningsgruppene. Det er jo i så fall inertier mht. målgruppen.

4: Vi er i spennede og inspirerende samarbeid med noen viktige nabo-faggrupper : For smerte, for rus- avhengighetsmedisin og for sosial ulikhet og helse. Hovedområder: Langvarig smerte av sammensatte årsaker, og alle kommunikasjonsutfordringer rundt forskrivning, forhandling, avmakt og tilsynsangst mht. vanedannende medisiner. Litt stress. Begge er områder med sosial vektor. Kanskje flere grupper etterhvert? Vi er åpne for å kommunisere med hvem det skal være.Utfordring: Faget klinisk kommunikasjon er litt sånn altovergripende, så da blir vel strengt tatt ALLE faggrupper «nabofaggrupper" he he. Men på de over nevnte felt er det jo spesielt viktig. Hva dette blir til? Vi er i prosess.

5: Vi er i startgropa mht. begynnende og løfterik utvikling av det vi inntil videre har to arbeidsoverskrifter på: "Samhandlingsreform 2.0» med fokus på **klinisk samhandling**. = Ta faget tilbake! Da må vi etablere og videreutvikle et nytt element i kommunikasjonsfaget som vi inntil videre kaller «Samhandlingologi»: I **konkret** forstand: Hvordan kommunikasjonsmessig få til fruktbare samarbeidsmøter? (NB: Fruktbare for pasientene!) Og gitt «Full bøtte» og de myriader av aktører vi i større eller mindre grad bør samarbeide med. : Hvordan prioritere i de uoverkommelige forventningene om å være overalt?

6: Selv om dette strengt tatt er 2021: Koronabetinget Videorevolusjon gir ny plattform med muligheter og utfordringer for både pasientretta konsultasjoner og klinisk samhandling. Dette må nå integreres i kommunikasjonsfaget Vi har planer for noen nye avsnitt i håndboka: «Håndbok 2.0». Planen er å søke midler for dette her og der. Kanskje NFA vil hjelpe oss?

7: Utfordringer 2020 og forbedringspotensial 2021: Våre planlagte samlinger 2020 har blitt avlyst. Det samme med planlagte kurs. Forankring og «eierskap» av det overstående gjennom dialoger oss i mellom har vært litt stusselig. Kommunikasjonsmessig lavmål. Lederene Harald og Njål har kjørt for mye solo. Nei: duo. Blir inspirerende å endre på. Og utfordringen over flere år: Kursene vi setter opp blir år for år avlyst pga. for få påmeldte. Hvorfor? Og hva gjør vi med det?

På vegne av gruppa: Harald og Njål.

HVORDAN KAN PASIENTEN VÆRE I SENTRUM
NÅR DET ALLEREDE ER EN HELSEARBEIDER DER?

MARIT T. MOSENG

11.11 Faggruppe for kognitiv terapi (KT i AM)

Leder: Bente Aschim

Deltakere: Asbjørn Ernø, Cathrine Abrahamsen, Anne Cathrine Bergh, Kristin Myhrer, Ole Rikard Haavet, Ragnar Sundbye, Eli Skogstad Skeid, Carl Christian Norberg, Kari Erslund, Henrik Høgberg, Johanna Westrin, Sverre Lundevall

Det har vært aktivitet i faggruppen, men sterkt redusert pga coronaepidemiem

Møte i faggruppen: Det er arrangert et fysisk dagsmøter i faggruppen, februar i Oslo. Kontakt har ellers vært på mail. Digitale møte planlagt og gjennomføres i 2021.

KURS

1. 12. årskurs/innføringskurs i kognitiv terapi i allmennpraksis ble startet månedskiftet januar/februar med 40 deltakere og med venteliste. Kari Erland og Henrik Høgberg var kursledere. Nytt av året var at kurset ble organisert med tre lengre samlinger istedenfor fem samlinger. Dette økte sannsynligvis påmeldingen da det reduserte reisetiden for deltakerne. Første samling ble gjennomført som planlagt. Samling i mai og i november ble digitalt. Dette var svært arbeidskrevende, men det ble gjennomført med mye hjelp av NFKT.
2. Det tradisjonelle booster kurset på Jeløy Radio ble ikke gjennomført. Ny kurskomité er Asbjørn Ernø, Cathrine Abrahamsen og Eli Skogstad Skeid. Nytt kurs vil bli i 2022 hvis det er mulig.
3. Kurs i ACT (Acceptance og commitment therapy) i Sandefjord ved Asbjørn Ernø og Ragnar Sundbye måtte avlyses pga coronapandemien, men er allerede satt opp november 2021.
4. Carl Christian Norberg har fortsatt kontakt med e-helsedirektoratet om e-kurs for psykiske lidelser.
5. Cathrine Abrahamsen har mottatt Allmennlegestipend for å utforske bruk av problemliste som verktøy i allmennpraksis via fokusgruppe
6. Asbjørn Ernø har tatt gjenvalg i styret i NFKT for to nye år, men ønsker ny representant fra 2021.

11.12 Faggruppe for lesbisk, homofil, bifil og trans helse.

Gruppen har i 2020 bestått av Mari Bjørkman (leder), Gunnar Frode Olsen, Janecke Thesen, Esben Esther Pirelli Benestad, Martin Lerstang Mikkelsen, Maret Krannich og Anita MM Iversen. Assosierte medlemmer: Nanna Cecilie Klingenberg og Haakon Aars.

I januar leverte vi hørings svar til Helsedirektoratets *Nasjonale faglige retningslinje til helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens* både direkte til Helsedirektoratet og til NFA-styret. Faggruppen var med som referansegruppe i utformingen av retningslinjen i 2019, og dette arbeidet ble avsluttet med høringsinnspillet i 2020. Retningslinjen ble publisert i juni 2020, og den peker ut en ny kurs for forståelse, diagnosestilling og organisering av helsetjenester til personer med kjønnsinkongruens.

I mai sendte vi en bekymringsmelding til Helsedirektoratet vedrørende henvisning av pasienter med kjønnsinkongruens. Vi fikk et tilfredsstillende svar fra Helsedirektoratet i august.

Høsten 2020 ble NFA kontaktet av Sarah North, som ville søke midler fra Helsedirektoratet for å forske på fastlegers holdning til å forskrive PrEP (medikamentell preeksposisjonsprofylakse mot HIV) (<https://www.helsedirektoratet.no/tilskudd/sekseuell-helse#maalforordningen>). Hun tenkte på å samarbeide med NFA. NFA-leder Marthe Kvittum Tangen overlot denne dialogen til leder Mari, som hadde epost-kommunikasjon og møte på Teams med Sarah North i desember. Sarah North bestemte seg for ikke å søke på disse midlene likevel.

Vi har ikke hatt noen formelle møter for gruppen. Vi har i 2020 kommunisert via epost.

11.13 Faggruppe for medisinsk uforklarte plager og sykdommer (MUPS)

Medlemmer i gruppen i 2020

Aase Aamland (leder), Stein Nilsen, Peter Prydz, Lars Tore Nerbøvik, Kirsti Malterud, May-Lill Johansen, Ingjerd Helene Jøssang, Peter Christersson, Kaveh Rashidi, Ingunn Leeber og Cathrine Abrahamsen.

Møter i 2020

- Det har vært redusert møteaktivitet i gruppa i 2020 pga pandemien. Har hatt ett uformelt møte under kurs i Stavanger februar 2020.
- Vi har avholdt årsmøte i faggruppen på Zoom 10.november 2020. Aase Aamland slutter som leder av faggruppen, og Ingjerd H. Jøssang overtar.

Kurs/formidling

Emnekurs MUPS for Rogaland Legeforening 3.-4. februar 2020. Faggruppa var med i planleggingen av kurset. Aase Aamland, Stein Nilsen, Peter Prytz, Ingunn Leeber og Ingjerd Helene Jøssang holdt innlegg under kurset. Peter Christersson var kursleder og Ingjerd H Jøssang var med i kurskomiteen. Kurset var fullbooket.

Vitenskapelige publikasjoner

Ingen i 2020.

Annet

- Det er startet arbeid med ny oppdatering av [Hjemmesiden](#).
- Peter Prydz er oppnevnt fra gruppa til å representere NFA i Helsedirektoratets ekspertgruppe i arbeidet med pakkeforløp for langvarig utmattelse av uklar årsak inkludert CFS/ME.
- PhD-prosjekter om MUPS, begge støttet av AMFF:
 - Ingunn Leeber: Salutogenese hos pasienter med MUPS
 - Ingjerd Helene Jøssang: Pasienten som person i samtaler mellom allmennleger og pasienter med medisinsk uforklarte plager og symptomer
- Prosjekt med AFU-stipend:
 - Cathrine Abrahamsen: Legens mestring i arbeidet med sykmelding hos pasienter med subjektive og sammensatte lidelser.
- Kanskje du er frisk? En bok om alt det syke vi gjør for helsa vår. Kaveh Rashidi, Vigmostad Bjørke, 2020.

Ingjerd Helene Jøssang, med støtte fra resten av faggruppa, Stavanger, desember 2020

11.14 Faggruppe for muskel- og skjelettlidelser

NFAs referansegruppe for muskel- og skjelettlidelser: Erik L. Werner, Kurt Andreassen, Øystein Holmedal, Sturla Stendal og Satya Sharma (leder).

Gruppen hadde ikke møte i 2020. Gruppens hoved faglig aktivitet angår kursvirksomhet for allmennleger.

Nidelvkurs i februar 2020 i Trondheim ble avlyst pga. for få søkere. Deretter ble flere kurs som skulle finne sted resten av året avlyst pga. pandemien. Kursene er praktiske og vanskelig å gjennomføre digitalt

Satya Sharma deltar i et prosjekt «Kupp-radiologi» i Helse Bergen som er initiert av Radiologisk avdeling ved Haukeland sykehus for bedre radiologiske henvisninger fra allmennleger. De har tatt utgangspunkt i retningslinjer for bildediagnostikk 2013, <https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/bilediagnostikk>, der gruppen var representert av Satya Sharma.

Gruppen strever med å rekruttere flere kolleger men har ikke lykkes med dette i 2020.

Hilsen

Satya Sharma

11.15 Faggruppe mot overdiagnostikk

Faggruppen sto som initiativtaker bak konferansen "Medisinsk overaktivitet – kunnskap, dilemmaer, strategier" som fant sted 6.februar 2020. Vi lyktes i å få på plass et samarbeid mellom Legeforeningen, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet som sammen sto som arrangører. Konferansen samlet rundt 100 inviterte deltakere som representerte faglige, administrative og fagpolitiske aktører samt brukerrepresentanter. Konferansen fikk bred medieomtale og ble strømmet.

Det faglige programmet refereres her:

Medisinsk overaktivitet: Hvilke utfordringer står vi overfor?

Johan Georg Torgersen, divisjonsdirektør kvalitet og forløp, Helsedirektoratet

Marit Hermansen, president, Den norske legeforening

Camilla Stoltenberg, direktør, Folkehelseinstituttet

Medisinsk overaktivitet – ikke bærekraftig, likevel uunngåelig?

Bjørn Hofmann, professor, Institutt for helsevitenskap, NTNU Gjøvik og Senter for medisinsk etikk, UiO.

Low value care – evidence, challenges and consequences

Adam Elshaug, Professor of Health Policy | Co-Director

Menzies Centre for Health Policy

The University of Sydney, Australia

Visiting Fellow, The Brookings Institution, Washington DC, USA

Jan Frich, professor, viseadministrerende direktør, Helse Sør-Øst

Et paradigmeskifte? Persontilpasset medisin og overdiagnostikk

Henrik Vogt, PhD, forsker, Senter for medisinsk etikk, Universitetet i Oslo

Hvorledes tas egentlig beslutninger? Endringsprosesser i klinisk praksis

Flemming Bro, professor, Institut for Folkesundhed, Universitetet i Aarhus

Hvordan kan helsemyndighetene bidra til å redusere overdiagnostikk og overbehandling?

Lars Juhl Petersen, vicedirektør for Sundhedsstyrelsen, Danmark

Pasientenes opplevelse av en helsetjeneste som vil redusere "for mye medisin"

Anne-Lise Kristensen, pasientombud, Oslo og Akershus

Dilemmaer knyttet til screening

Andrew David Oxman, forskningsleder Global helse, Folkehelseinstituttet

"Gjør kloke valg" – status og utfordringer

Ketil Størdal, PhD, overlege pediatri, talsperson for "Kloke Valg" i Den norske legeforening

Reduksjon av antibiotikaforskrivning i primærhelsetjenesten – analyse av en suksess

Morten Lindbæk, professor, leder Antibiotikasenteret for primærmedisin, Universitetet i Oslo

Avsluttende kommentar fra den medisinske førstelinjen

Anna Stavdal, fastlege, president elect, WONCA World Organization of FamilyDoctors

NRKs "Folkeopplysningen" laget i etterkant av konferansen et program om medisinsk overaktivitet der faggruppen var sentrale faglige premissleverandører. Programmet "Kroppen på service" ble sendt på NRK1 7.september 2020 og ligger fortsatt på NRKs nettside.

Deler av faggruppen har vært engasjert i å bidra i Helsedirektoratets arbeid med evaluering/revisjon av retningslinjene for svangerskapsdiabetes. Arbeidet ble påbegynt i 2019, satt på hold deler av 2020, men gjenopptatt mot slutten av året. Arbeidet pågår fortsatt.

Det var stor aktivitet i faggruppen i starten av året, etter mars 2020 har det ikke vært møter eller arrangementer. Imidlertid er flere av gruppens medlemmer sentrale i diskusjoner om koronapandemien. Mange av problemstillingene rundt sykdomsbyrde/tiltaksbyrde knytter an til tematikken rundt medisinsens mandat, definisjonsmakt og risikoen for medisinsk overaktivitet.

11.16 Faggruppe for persontilpasset medisin og digital helse

11.17 Faggruppe i psykiatri

11.18 Faggruppe for rusmedisin

Medlemmer: Torgeir Gilje Lid (leder), Krister Mostrøm, Camilla Holter Huseby, og Christian Steinfeldt-Foss. Gruppa har ikke hatt møter i 2020.

Gruppa har de siste 2-3 årene hatt mindre aktivitet, etter at flere av gruppas medlemmer har gått over i klinisk rus- og avhengighetsmedisin og/eller forskning. I årene 2009-2018 arrangerte faggruppen årlige kliniske emnekurs i rus- og avhengighetsmedisin, vekselvis på Primærmedisinsk uke og Nidaroskongressen, men i 2019 ble det ikke arrangert klinisk emnekurs.

For 2020 var planen å øke aktiviteten igjen og jobbe med nyrekruttering, og faggruppa skulle, sammen med faggruppe for sosial ulikhet i helse, arrangere klinisk emnekurs om Sosial ulikhet i helse på PMU 2020. Men Covid-19 førte til at PMU 2020 ble avlyst, og samtidig ble andre kurs og møter i stor grad avlyst eller utsatt, slik at også nyrekruttering ble vanskelig. Det planlegges kurs om Sosial ulikhet i helse på Nordisk kongress i allmenmedisin i Stavanger. Denne kongressen er utsatt til juni 2022.

Leder Torgeir Gilje Lid har deltatt i Nettverk for smerte- og avhengighetsmedisin, hvor også faggruppe for smertemedisin er representert. Dette er et nettverk mellom smerteklinikker og ruspoliklinikker. Lid har også deltatt i arbeid for å utvikle forskning og tverrfaglig samarbeid om avhengighet relatert til smertebehandling. Norges forskningsråd innvilget i desember 2020 kr 16 mill NOK til samarbeidsprosjektet 'POINT – Preventing an opioid epidemic in Norway, focus on treatment of chronic pain', hvor forskning og fagutvikling i allmennpraksis, frisklivssentral, ruspoliklinikk, smerteklinikk og kirurgiske avdelinger inngår. Lid leder en arbeidspakke i POINT sammen med leder for Avd for smerte og sammensatte lidelser ved St.Olav, Petter Bochgreving.

Lid har i 2020 gjennomført kurssamlinger i 'Alkoholrelaterte helseproblemer' i fire legesentre, i et klinisk emnekurs som inngår i et forskningsprosjekt på temaet. Det er etablert kontakt med leder av SKIL, Nicolas Øyane, mtp å utvikle et SKIL-kurs om temaet basert på erfaringene fra forskningsprosjektet.

Gruppens deltakere bidrar ellers i stort omfang på undervisning om rus og avhengighetsmedisin på kurs i videre- og etterutdanning av leger, studentundervisning og tverrfaglige kurs, selv om omfanget av slik virksomhet har vært betydelig redusert i 2020 i forhold til et normalår.

For 2020 er gruppens ambisjon å både styrke rekrutteringen og igjen arrangere kliniske emnekurs, og bidra i fagutvikling.

11.19 Faggruppe for samhandling

Oslo, 25. januar 2021

Arbeidet i faggruppen dette året har vært påvirket og begrenset av Covid 19, men vi har klart å opprettholde kontakt og engasjement. Alle møter har vært digitale.

Faggruppens medlemmer

Faggruppen har per i dag 16 medlemmer, hvorav tolv utgjør den aktive gruppen. Vi arbeider i ulike deler av landet, i store og små kommuner. Alle har bakgrunn som fastleger. Ti er, eller har vært, i PKO (praksiskonsulentordningen). I gruppen har vi nå med kommuneoverleger, kommunal samhandlingssjef, seniorrådgiver i Direktoratet for e-helse, spesialrådgiver innen samhandling og brukermedvirkning på RHF-nivå, og samhandlingsoverlege. Faggruppen er åpen, og kolleger som ønsker å delta, er velkomne til å ta kontakt

Faggruppens viktigste saker i 2020

Anbefalinger om samarbeid mellom sykehus og fastleger på nasjonalt nivå

Anbefalingene som faggruppen ferdigstilte og oversendte styret i NFA våren 2018, nådde i 2020 nasjonalt nivå. I oppdragsdokument fra HOD til alle sykehus i Norge for 2020 står det:

«Helseforetaket skal påse at fastlegene ikke brukes til administrativt arbeid som naturlig bør tilligge sykehusene. Dette gjelder blant annet følgende administrative oppgaver:

- *Videre henvisning til undersøkelser og kontroller basert på funn og vurderinger gjort av spesialisthelsetjenesten.*
- *Rekvisisjoner på bildediagnostikk eller laboratorieanalyser som ledd i sykehusets vurderinger.*
- *Rekvirering av pasientreiser til og fra undersøkelser i sykehus.*
- *Sykemeldinger for sykehusopphold og den første tiden etterpå, frem til neste kontroll hos fastlege eller ny vurdering hos spesialist, hvis det er indikasjon for det.*
- *Resept på nye legemidler, ved endret dosering og ved skifte av legemidler. Vanskelig tilgjengelige medikamenter gis med ved utskrivning for de første dagene.*

Legeforeningens «Anbefalinger om samarbeid mellom fastleger og sykehus» bør legges til grunn for samarbeidet med fastlegene.»

Handlingsplanen for allmennlegetjenesten (mai 2020) viser også til anbefalingene, og de kommer til stadig økende anvendelse i Helsedirektoratet.

Klinisk emnekurs om samhandling.

Fram til mars 2020 laget en kurskomite bestående av medlemmer fra faggruppen et klinisk emnekurs om samhandling til primærmedisinsk uke 2020. PMU ble jo utsatt på grunn av Covid 19-pandemien, men kurset kan hentes fram og tilpasses så snart pandemisituasjonen tillater nye samlinger med kurs. Kurset vil nok best kunne egne seg i en av de store primærmedisinske samlingene.

Handlingsplanen for allmennlegetjenesten

Høsten 2020 oversendte faggruppen et notat til styret i NFA med kommentarer og innspill til oppfølging av samhandlingspunkt i handlingsplanen. Notatet er delt med det nasjonale arbeidsutvalget for PKO-ledere. Innspillet ble styrebehandlet og vi fikk et grundig svar datert 30.oktober 2020.

Anbefalinger om samarbeid for pasienter med multidose

Høsten 2020 arbeider faggruppen med et utkast til anbefalinger om samarbeid for pasienter som får legemidler i multidose i regi av kommunen. Vi har tatt utgangspunkt i anbefalinger som ble ferdigstilt for hovedstadsområdet i juni 2020, men forenklet og avgrenset disse slik at de kan få gyldighet for flere. Når forslaget ble oversendt styret i NFA 22. desember 2020.

Orientering til styret i NFA

Høsten 2020 inviterte styret i NFA faggruppene til å informere litt om sine aktiviteter.

Henvendelsen ble besvart i oktober 2020.

Artikkel til Utposten.

Vi ble høsten 2020 invitert til å skrive litt om faggruppen til Utposten, og sendte inn et utkast til artikkel i desember 2020.

Publiserte samhandlingsverktøy:

<https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-forening-for-allmenmedisin/faggrupper/samhandling/>

 Anbefalinger om samarbeid mellom fastleger og sykehus	Last ned ↓
 NFA Sjekkliste ved deltakelse i innovasjons- og utviklingsprosjekter.pdf	Last ned ↓
 NFA Vurderingsskjema ved endring av oppgaver mellom spesialisthelsetjeneste og fastleger juni 2018	Last ned ↓

Takk til styret og leder i NFA for god kontakt og samarbeid dette året!

Vennlig hilsen

Bente Thorsen, leder

11.20 Faggruppe for sosial ulikhet i helse

Faggruppen ble opprettet i juni 2018. Gruppen består av Marte Riseth, Benedicte Wardemann, Steinar Krokstad, Inga Marthe Grønseth og ledes av Ingvild Vatten Alsnes. Harald Sundby er assosiert medlem. Vi ser på mulighetene for å lage verktøy for fastleger hvor sosiale gradienter vektlegges og naturlig får sin plass i prioritering, diagnostikk, risikovurdering og behandling. Videre arbeider vi opp mot NAV i forhold til samhandling. Det er økning i unge uføre og behov for et styrket samarbeid. Vi ønsker en felles faglig og vitenskapelig forståelse av grunnlaget for NAVs arbeid og sosialmedisin i praksis. I 2020 skulle vi arrangere emnekurs i sosial ulikhet i helse på Primærmedisinsk uke (PMU), men dette ble dessverre avlyst.

11.21 Faggruppe i smertemedisin

Leder: Trygve Skonnord

Nestleder: Holgeir Skjeie

Antall medlemmer: 16

Faggruppen har ikke hatt felles møtepunkt i 2020, men flere av medlemmene har deltatt på vegne av faggruppen på flere arenaer.

Det kan nevnes:

- Leder er medlem i sakkyndig komité for kompetanseområde i smertemedisin, som har ansvar for å godkjenne leger og lage et utdanningsløp med obligatoriske kurs. Til nå er 42 leger godkjent, av dem 6 allmennleger. Første kull i utdanningsløpet var ferdig våren 2020, og neste kull starter våren 2021.
- Flere av legene i faggruppen har deltatt i kurskomitéer og som forelesere på kursene som fører fram til kompetanseområdet.
- Vi har spilt inn forslag om egen takst for de som har godkjent kompetanseområde, til bruk i konsultasjoner langvarige smerter, ala 615. Takstutvalget er positive, men vi har ikke fått aksept for dette i forhandlingene ennå.
- Vi har deltatt på møter i Smertenettverket som er en HOD-initiert og finansiert møteplass mellom de fire regionsykehusene.
- Faggruppen arrangerte et parallellseminar på en nasjonal smertekonferanse på Rikshospitalet 9.-10. januar 2020 med tittelen: «*Fra medisiner til mestrings i allmennpraksis*». Det deltok ca 100 personer på seminaret.
- Faggruppen er også involvert i arbeidet med tilpasning av ICPC-3 om smertediagnostikk som har endret seg helt i ICD-11.
- Leder deltar i referansegruppe for Regional Kompetansetjeneste for smerte (ReKS) som representant for primærhelsetjenesten.
- Faggruppen er representert i arbeidet med Nasjonal veileder for vanedannende medisiner.
- Faggruppen er også representert i arbeidet med å utarbeide pakkeforløp for langvarige, sammensatte smerter.

Faggruppen opplever fortsatt at vi er en viktig aktør i samhandlingsarbeidet med spesialisthelsetjenesten og myndigheter slik at vi kan bidra som premissleverandør for medisinsk samhandling på området smertemedisin.

11.22 Faggruppe for ungdomsmedisin

11.23 Faggruppe for ultralyd

Medlemmer:

Morten Glasø
Roald Borthne
Geir Stene
Alexander Sandnes
Marius Christensen
Olav Karstad

Canh Le Nygaard
Karoline Lund

Vår faggruppe har jobbet mest med undervisning i all den tid vi har vært referansegruppe og etter hvert faggruppe.
I 2020 ble årets første planlagte kurs i uke 10 avlyst idet Pandemien rammet landet for fullt.
Alt har blitt avlyst siden og det har ikke vært noen aktivitet i gruppen i 2020.

Vi håper på bedre tider.

Hilsen Karoline Lund
leder

12 TILDELING AV PRISER

12.1 Løvetannprisen 2020

Løvetannsprisen 2020 ble utsatt pga Covid-19

12.2 Skribentprisen 2020

Årets skribentpris 2020 utdeling ble utsatt pga Covid-19

12.3 Forskningsprisen 2019

Forskningsprisen 2020 ble utsatt pga 2020

13 NFAs VEDTEKTER

Vedtatt på NFAs årsmøte i Fornebu 7.mai 2013, sist endret 11.6.20.

Se: <https://beta.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-forening-for-allmenmedisin/Styrets-arbeid/styret/vedtekter/>